

У вышэйшых гэтых задач вялікую ролю адыгрываюць «прыватныя масы» — арганізаны, якія непасрэдна звязваюць партыю з масамі. Прафесіянальныя саюзы, з'яўляючыся амаль пагадоўнай арганізацыяй рабочых мас, прадстаўляюць сабою важнейшы вучастак масавай работы партыі. Таму наступна распаўсюджваюць на прафсаюзы дэўраг самакрытыкі, партыя цягне за гэтае звязна ўвесь ланцук сваёй масавай працы. Апошнія гады паказалі буйнейшыя поспехі ў працы прафесіянальных саюзаў. На тэрыторыі колёкасных павязаных членаў прафсаюзаў мераюцца поспехі прафсаюзаў працы, але і якасьць працы ў агульным надзлася на вышэйшую ступень. Палепшылася справа абслугоўвання працоўных, лепш настаўлена справа аховы працы, культурнае абслугоўванне і г. д.

Аднак, тым ня менш, новыя абставіны, у якіх зараз знаходзяцца прафсаюзы, настолькі вымагаюць значнага палепшэння як наогул прафсаюзнае працы, так і сама-

Адгэтуль некаторая цяга да інертнасці, да сьпячкі.

Небясьпека інертнасці і сьпячкі

У чым-жа небяспека такіх настрояў? У тым, што яны затрушваюць вочы рабочай клясе, не даюць ёй разглядаць сваіх ворагаў, усыпляюць яе хвацкімі прамовамі аб слабасці нашых ворагаў і падрываюць яе баявую гадоўнасць. Нельга цешыць сябе тым, што ў партыі ў нас 1 мільён членаў, у камсамоле 2 мільёны, у прафсаюзах 10 мільёнаў, што гэтым усё забяспечана для канчатковай перамогі над ворагамі. Навярна гэта, таварышы.

Гісторыя гаворыць, што самыя вялікія арміі гінулі ад таго, што

спроць яе класавых ворагаў.

Задача барацьбы з бюракратызмам

Другое пытаньне датычыць задачы барацьбы з бюракратызмам, задачы арганізацыі масавай крытыкі нашых ведахатаў, задачы арганізацыі масавага кантролю зьнізу.

Адным з самых жорсткіх ворагаў нашага прасоўвання ўперад зьяўляецца бюракратызм. Ён жыве ва ўсіх нашых арганізацыях, і ў партыйных, і ў камсамольскіх і ў прафесіянальных і ў гаспадарчых. Калі-б справа толькішла аб старых бюракратах, барацьба з бюракратызмам была-б самаю лёгкаю справаю. Веда ў гэтым, што справа і ў старых бюракратах. Справа,

Валюне-гоць бы шацініскай справу. Ці шацініскай справа не гаворыць аб тым, што нашы гаспадарчыя органы ня ідуць уперад, а паўзучы, залочацца? Як пачаць у бюракратызмам ва ўсіх гэтых арганізацыях?

Крытыка і кантроль

Для гэтага ёсць толькі адзінадушны шлях: арганізацыя кантролю зьнізу, арганізацыя крытыкі мільённамі масамі рабочае клясы супроць бюракратызму нашых устаноў, іх ведахатаў, іх памылкаў.

Я ведаю, што, падымаючы злосьць мільённых мас супроць бюракратызму скажэнняў нашых арганізацый, прыходзіцца іншы раз зьвертацца некаторых нашых таварышоў, якія маюць у мінулым заслугі, але якія цяпер занядушжалі на бюракратычную хваробу. Але

Трэба заўладдаць ведамі

Каб выйсці з такога становішча треба ўзяцца за арганізацыю буйной грамадак вытворчасці ў сельскай гаспадарцы. Але каб арганізаваць буйную гаспадарку, треба ведаць навуку аб сельскай гаспадарцы. А каб ведаць, треба вучыцца. Людзей-жа, якія ведаюць навуку аб сельскай гаспадарцы, у нас надзвычайна мала. Адгэтуль задача — стварэнне новых маладых кадраў будаўнікоў, новай грамадак сельскай гаспадаркі.

У галіне прамысловасці справа абстаіць шмат лепш. Але і тут недахват новых кадраў будаўнікоў тэрмізіць наша прасоўванне ўперад. Досыць усломніць аб шацініскай справе, каб зразумець усю гаспрату пытаньня аб новых кад-

бальнішэ-спеціялістаў і г. д. пачаўшы, па ападу, па хваці, па сельскай гаспадарцы, па транспарце, па гандлю, па бухгалтэрыі і г. д.

Нам патрэбны цяпер цэлыя групы, сотні тысяч новых кадраў з бальшавікоў, якія могуць быць гаспадарамі справы ў самых рознастайных галінах ведаў. Заўладаць навукаю, выкаваць новыя кадры бальшавікоў-спеціялістаў па ўсіх галінах ведаў, вучыцца, вучыцца, вучыцца самым упертым членам — такая цяпер задача. Наход рэвалюцыйнай моладзі ў навуку — вось што нам патрэбна цяпер, таварышы. (Бурныя апладысмэнты, крыкі «ура, усе ўстаюць».)

НАШ ПЯРЭДАДНІ ПРЫСУДУ

Перад выбарамі ў Нямецчыне

Буйная перамога камуніст-Тых

БЭРЛІН, 14. На адбыўшыхся муніцыпальных выбарах у Цэльтаге (прадмесьце Бэрліну) камуністы атрымалі буйную перамогу, атрымаўшы ў муніцыпальнай радзе 6 месцаў.

Сацыял-дэмакраты атрымалі 5 месцаў, буржуазныя партыі — 6.

На выбарах 1919 году буржуазныя партыі атрымалі ў Цэльтаге 3 мандаты, сацыял-дэмакраты — 12 і камуністы — 1 мандат.

Сход у абарону Макса Гельца

БЭРЛІН, 12. У Бэрліне адбыўся публічны сход нахонт опыненья судовага прасьледаваньня, якое ўзьнята супроць Фрые, які прызнаўся ў забойстве палітычнага дэмакраты Гельца. За гэтае забойства ў свой час быў нявінна засуджан Макс Гельц. Абаронцы Гельца Апфель і Фэлікс Гале зроблі грунтоўны даклад аб зьняцісках махінацыях у справе Фрые і абьявілі, што яны апублікуюць гэтыя матэрыялы.

На барацьбу з фашыстамі

БЭРЛІН, 15. Акруговы камітэт кампартыі ў прымерскай паласе (раён, у склад якога ўваходзіць Гамбург) зьяўляецца з адноўна да ўсіх рабочых Гамбургу і прымерскай паласы, заклікаючы іх да рашучай барацьбы супроць

У прыяцеляў СССР

БЭРЛІН, 16. Камітэт ангельскай оэкцыі таварыства прыяцеляў СССР у працы іншыя эўрапейскія оэкцыі таварыства прыяцеляў СССР на канфэрэнцыю, якая склікаецца ў Нельне 26 і 27 мая.

Лічыце некалькі дзён і амаль трохмесьчны прадэс Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады будзе закончаны. Цяпер прамаўляюць абаронцы, прагучаць яшчэ апошнія словы абвінавачаных і фашыстаўскія судзьдзі вынісуюць даўно падрыхтаваны прысуд. За ўвесь гэты доўгі перыяд судовай камедыі перад намі разгортваўся сапраўдна-набажаны на сваёй моцы малюнак усёй гэтай сыстэмы правакацыі і жорсткага тэрору, на якім грунтуецца ўвесь будынак буржуазнай Польшчы.

Беларуская Грамада была арганізацыяй шырокіх працоўных мас Беларускай Грамады, аб'яднаўшы ў сваіх рэдах 100 тысяч працоўных, вугрупувала і аднала іх для барацьбы супроць нацыянальнага прыгнечаньня, за зямлю, супроць абшарніцка-капіталістычнай эксплёатацыі, за нацыянальнае вываленне Зах. Беларусі. Імпэрыялістычна-фашыстаўская Польшча ўбачыла ў гэтай магутнай арганізацыі свайго асаблівага ворага і ўсёй сілай тэрору, ускрыўшы ў рух усю сваю вялізарную машыну правакацыі, абрушылася на Грамаду. Урад фашыстаўскай дыктатуры, якімі-б «дэмакратычнымі» вопраткамі ён не прыкрываўся — толькі нястрыманым тэрорам, толькі неабмежаваным прыгнечаннем рабочае клясы, сялянства і нацыянальных меншасцяў можа ажыццэвіць пляны міжнароднай і «сваёй» буржуазіі.

Вялізарны ўзрост радыкальна-сялянскага руху ў Зах. Беларусі, арганізацыйна ахоплены Грамадой, разбіваў гэтыя пляны, накіраваныя да падрыхтоўкі вайны супроць СССР, пляны гаспадарчага умаценьня буржуазнай Польшчы, якія ідуць па лініі ўмацаваньня антысавецкага фронту.

Але разгром легальнай Грамады треба было абстаіць цэлым радам «сэнсацыйных» абвінавачаньняў, треба было змайстраваць гору фактаў, каб прадставіць Грамаду, як змоўніцкую шпіёнскую арганізацыю, як малую жменьку «агентаў Масквы». Урад выкарыстаў усё спосабы дзея таго, каб даказаць, што, папершае, Грамада — гэта «экспазытура» камуністычнае партыі, падругое, што Грамада — гэта не нацыянальна-выва-

дзены рух мільённах беларускіх працоўных мас, а жменька тэтарыстых і змоўцаў; патрэба, што Грамада — гэта арганізацыя, кіраўніцтва якой непасрэдна падрыхтавала «ўзброенае паўстаньне» і ў канцы, «платных агентаў» Менску і Масквы, чэрпаўшая адтуль «неабмяжованыя сродкі» для сваёй «антыдзяржаўнай» працы. Усе гэтыя сэнасацыйныя кветкі абвінавачаньня павінны былі служыць для «грамадак думкі» апраўданьнем крывавай справы, якую ўчыняюць фашыстаўскія апырчнікі над беларускім народам.

Што-ж наказаў суд? Што наказала трохмесьчная дэфілада перад судом соцыял-шпіёнаў, правакатараў, паліцэйскіх і іншых надобных ім «прадстаўнікоў» польскае культуры на «крэсах»? Аб чым гавораць наказаныя дзесяткаў сьведка абароны? Што наказваюць басосонныя праомовы абаронцаў? На гэтыя пытаньні можна ўжо зараз даць адказ.

Мы былі сьведкамі нябачанага лічце банкруцтва усёй гэтай правакацыі, на якой быў збудаваны гэты прадэс. Мы ўбачылі, як лопаліся адна за другім мыльняны пузыры «сэнсацыйных» — а ў рэчаіснасці ілжывых правакацыйных абвінавачаньняў. Мы ўбачылі са ўсёй выразнасьцю трохмесьчную дэманстрацыю гэтай сыстэмы праўленьня, якая пануе ў Зах. Беларусі і якая зьяўляецца ўдзельніцай умацаваньня дыктатуры акупацыі і тэрору. Суду не ўдалося даказаць арганізацыйных сувязей Грамады з камуністычнай партыяй Зах. Беларусі. Нават бягучыя прадстаўнікі абвінавачаньня павінны былі адмовіцца ад гэтай часткі абвінавачаньня, якая гаворыць аб гэтай сувязі Грамады, як цэлай арганізацыі з КПЗВ. Грамада ня была камуністычнай партыяй ні па сваёй праграме, ні па мэтадах барацьбы, аб гэтым ня раз заўважлі органы друку і палітычныя рэвалюцыйнікі камуністычнае партыі Зах. Беларусі. Але тое, што адбывалася на гістарычным прадэсе Грамады, тое, што адбывалася на ўсёй Зах. Беларусі да гэтага прадэсу, і тое, што ад-

бываецца зараз — даказвае і яшчэ раз асабліва яснасцю, яшчэ раз пацьвярджае, што адзіным гэгэмонам, адзіным сапраўдным кіраўніком усяго нацыянальна-вываленчага руху зьяўляецца камуністычная партыя Зах. Беларусі і камуністычная партыя Польшчы. Увесь ход клясавае барацьбы ў Польшчы, увесь крывава і шматкутны перыяд гераічнае барацьбы беларускага народу супроць польскай акупацыі, і, урэшце, увесь багаты і палітычны вопыт працэсу, які адбываецца, гавораць, што толькі камуністычная партыя і яе нягодлівая рэвалюцыйная барацьба можа павесці беларускія працоўныя масы да перамогі над жудасным арміям польскага імпэрыялізму.

Суду не ўдалося прадставіць Грамаду, як кучку «тэтарыстых і змоўшчыкаў». На лаўцы абвінавачаных — сядзе беларускі народ, уся яго нацыянальна-вываленчая барацьба. І як ня імкнуліся фашыстаўскія судзьдзі і пракуратура замазаць гэты палітычны сэнс працэсу — для працоўных усяго сьвету ясна, што тут ідзе расправа польскага фашызму над мільённымі масамі Зах. Беларусі, якія паднялі сьцяг рапучай і арганізаванай барацьбы супроць нацыянальна і сацыяльнага прыгнечаньня. Выбары ў ойм былі магутнай палітычнай дэманстрацыяй размаху, напружанасьці і глыбіні гэтае барацьбы. Рабоча-сялянскі блёк, у які ўваходзіла Грамада, атрымаў у Зах. Беларусі 350 тысяч галасоў і гэта ў той час, калі шалеў жорсткі і бізылітасны тэрор, калі адбываўся прадэс Грамады, калі бізун акупацыйнай улады ў асабліва сільна гуляў на плячо рабочых і сялян Зах. Беларусі.

Ясна, суду не ўдалося даказаць і ўсіх тых баек абвінавачаньня аб тым, што кіраўнікі Грамады былі «платнымі агентамі, шпіёнамі» і інш. Масквы, меўшымі сваёй мэтай падрыхтаваць «на вясну 1927 г.» узброенае паўстаньне. Мізэрным і смешным лапатаньнем вар'ятаў гучаць паказаныя правакатарскай сьвалаты накіштат Вабіча і інш. Зусім антысавецкім духам сьмяраюць уся гэтая бягучая дэманстрацыя дэманстрацыя, гісторыя з «данцыгскай канфэрэнцыяй». Але як-бы гэтага не хацелі замазаць паны судзьдзі, на судзе выявілася ўсё тое вялізарнае паліты-

нае значэнне для нацыянальна-вываленчай барацьбы ў заходня-беларускіх мас, якое мае шпаркае развіццё сацыялістычнага будаўніцтва і беларускае культуры ў свабоднай БССР. «Чырвоны Менск», умацоўваючыся і растуць БССР — вось вялікае на воку польскіх імпэрыялістаў. Дасягненні БССР, леныскае вырашэньне нацыянальнага пытаньня ў БССР зьяўляюцца лепшай агітацыяй за Савецкі Саюз, зьяўляюцца лепшым заклікам да рэвалюцыйнай барацьбы, зьяўляюцца лепшым прыкладам для прыгнечаных братаў за кардонам. Зусім далёкі ад камунізму і нават Грамады былі сенатар Уласаў прымушаны быць у сваіх паказаньнях на судзе прызнаць, што Менск зьяўляецца прыцягваючай сілай для беларускіх мас 35, што развіццё БССР зьяўляецца «лепшым аргументам за «ўсходнюю арыентацыю», за бальшавізм». Ня треба доўга гаварыць аб «складах зброі» ў выглядзе некалькіх зламаных стрэльбаў і дзясятку патронаў. Уся гэтая шуміха са «зброй» правалілася з трэскам. Іншая справа, што сам прадэс Грамады, яго навука зьяўляецца адным з момантаў, якія ўзабагаціць палітычнае дасьведчаньне мас, якое яны набіраюць у працэсе клясавае барацьбы. Гэтае дасьведчаньне няўхільна пераканае працоўныя масы ў тым, аб чым кожны дзень усюды гавораць камуністы, што ня шляхам згодніцтва, не праз сойм, а шляхам нягодлівай рэвалюцыйнай барацьбы, шляхам масавага ўзброенага паўстаньня працоўных мас усёй Польшчы і кіраўніцтвам пралетарыяту Польшчы і яго камуністычнай партыі можна скінуць фашыстаўскую дыктатуру, можна вызваліць прыгнечаныя нацыянальнасці і ўстанавіць рабоча-сялянскую савецкую ўладу.

Палітычнае банкруцтва суду прымусіла наасобныя элементы сьпяваць «новыя» песні. Чутны галасы аб тым, што «перамога пракуратуры была-б паражэньнем польскае палітыкі на ўсходзе... што «ліквідацыя Грамады треба весці не па старым дэўрагу расійскага міністра «спачатку супаканьне, а потым рэформы», а наадварот... што «гэты прадэс кідае і павінен кінуць сьвятло на палітыку Польшчы

на крэсах у адносінах да нацыянальных меншасцяў і г. д. і г. д.»

Як бачым, фашыстаўскі ўрад хоча абстаіць цяжкія прысуды для пераважнай большасці палітычных некалькіх довай дэмагогі, разлічанай на «грамадакую думку» і палітычнае падкармленне розных беларускіх втоднікаў. Як указвалася ўжо ў артыкуле тав. Васіліва, фашызм прабуе зрабіць палітычны манэўр і замест страчанага — нажыць сабе гэтым манэўрам які-небудзь палітычны капітал. Але працоўныя масы 3В разумеюць сэнс гэтага манэўру і не дадуць сябе ашукаць. Суд вынесе цяжкія прысуды галоўнай масе грамадаўцаў. Тэрор будзе ўзрастаць і развівацца. Увесь рэвалюцыйны рух Зах. Беларусі як і ўсёй Польшчы, знаходзіцца пад ўсе большым удзеяннем, шалёным абстразам фашызму і яго адданных слугацоў — сацыял-агуднікаў як польскіх, так і беларускіх. Прысуд у працэсе Грамады — гэта зьявіло ланцугу заўважлівага польскага і міжнароднага капіталу на змагаючыся масы рабочае клясы і сялянства. Гэта адзін з момантаў «ідэалістычнай» падрыхтоўкі да вайны супроць СССР.

Прысуд па справе Грамады будзе прысудам усюму беларускаму народу, ён будзе яшчэ адным доказам таго, што клясавае барацьба завастраецца, што гэтую барацьбу масы павінны ўмацаваць і што ў гэтай барацьбе яны павінны ісьці пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі. І някія манэўры, ніякія салодкія фразы, ніякая дэмагогія фашыстаўскіх уладароў не аслабіць сілу рэвалюцыйнага ланцугу Польшчы.

Прысуд выклікае шырокі пратэст рабочых і сялянскіх мас Зах. Беларусі і Польшчы. Прысуд будзе заклікам да ўмаценьня і завастрэньня іх барацьбы супроць фашыстаўскай дыктатуры. Прысуд сьматрае магутны вялізарны пратэст працоўных усяго сьвету, СССР і ў першую чаргу БССР, якія з такой напружанай увагай сочаць за ўсім ходам працэсу, выяўляючы сваю рэвалюцыйную салідарнасьць са змагаючымся братамі Зах. Беларусі.

У гэтай салідарнасьці — наша сіла і наша перамога.

А. АЛЬШЭУСКІ.

Лукішкі

ПРАЦЭС „ГРАМАДЫ“

Прамова абаронцы Гоніквіля

(Па тэлефону ад уласнага карэспандэнта „Звязды“ на працэсе)

ВІЛЬНЯ, 17. Абаронца Гоніквіль пачынае сваю прамову падкрэсьленнем, што навокал справы Градзеньска была нібы адуваная атмасфера. Дарэчы падкрэсьлівае, што навокал справы Градзеньска была нібы адуваная атмасфера. Дарэчы падкрэсьлівае, што навокал справы Градзеньска была нібы адуваная атмасфера. Дарэчы падкрэсьлівае, што навокал справы Градзеньска была нібы адуваная атмасфера.

Беларускі народ у часы выбараў у сойм паслаў сваё прадстаўніцтва ў парламент. Выбарчаа маца ішла да ўрн пад лезувам заваў як мага больш шырокіх пачынальных правоў. Аднак, парламентнае прадстаўніцтва адарвалася ад тых, хто яго выбраў. Стварылася шчыліна між беларускім парламанцім прадстаўніцтвам і беларускім народам. Сярод беларускага народу нараджаюцца новыя ідэі, набліжаецца пераацэнка, што там, за кардонам жывуць браты, з якімі кантакт не парваны, бо нельга парваць агульную ідэю і агульную свядомасць. Самыя высокія мурны астрогі ня могуць перашкодзіць мець зносіны з тымі, хто знаходзіцца па той бок мурў. Тады, — кажа абаронца, — нараджаецца Грамада. У беларускім зьлёбе настунае раскол.

Аналізуючы шэраг падзей, якія прывялі да таго, што Грамада пашла ўлева, абаронца Гоніквіль даказвае, што праграма Грамады на радзілася зусім натуральна і самастойна, нічога супольнага ня маючы з загадамі Камінтэрну і кампартыі.

Пасля гістарычнай часткі, Гоніквіль пераходзіць да разбору звычайных частак акту абвінавачаньня і, раўняючы паказанні розных сьведкаў, прыходзіць да вываду, што ўсе довады, якія пададзены абвінавачаньнем, не знайшлі ніякага падцьверджаньня ў судовым дэманьні. Між іншым абаронца падкрэсьлівае, што самі факт захаваньня ўсіх дакумантаў, адозваў і дэкларацый у цэнтральным са-

кратарыяце Грамады яскрава сьведчыць, што грамада разьвіла працу легальна. Той, хто праводзіць нелегальную працу, не захоўвае адкрыта папер, у якіх названы ўсе прозьвішчы і ўся праробленая праца знаходзіць поўны адбітак.

Абаронца падкрэсьлівае далей, што акт абвінавачаньня абавіраецца, галоўным чынам, на паказаньні канфідэнтаў паліцыі. Між тым на судзе некаторыя прадстаўнікі ўлады павінны былі прызнаць, што вельмі часта канфідэнтны зварок ашукваюць сваіх работадаўцаў.

У заключэньне абаронца пераходзіць да дакуманту, які агалошаны пры зачыненых дзьвярах. Гэты дакумант, — кажа абаронца, — паходзіць нібыта з ДПУ ў Палацку. Дата яго — 18 жніўня 1925 г. Калі ўспоміць, што ў гэты перыяд яшчэ ня было Грамады, дык для нас будзе вусім зразумела апокрыфічнасьць гэтага дакуманту. Адно з двух: або дакумант мае фальшывую дату, або дата яго сапраўдная і значыць, сьведка Бабіч маніў на судзе. Больш правільна будзе сказаць: яны манілі абодвух. У дакуманце, між іншым, вызначана: «Прыцягнуць да справы баявыя дружныя Рабоча-Сялянскай Грамады», а Грамады як раз тады яшчэ ня было. А гэтыя словы «баявыя дружныя» напісаны спецыяльна для суду, для таго, каб можна было мець проці падсудных неадхільны аргумент.

У канцы сваёй прамовы абаронца ў імя праўды заклікае суд адхіліць абвінавачаньне цалкам.

Вайна ў Кітаі

Трафэй шансіцаў

ШАНХАЙ, 16. Паводле атрыманых тут неправераных вестак, шансіцкія войскі Ён Сі-шана пры заняцьці Баодзіну 13-га мая ўзялі 14.000 палонных і захапілі 61 гармату, 64 кулямёты, 9.000 стрэльбаў і 400 сьрынёў амуніцыяй.

Пакараньне сьмерцю

ШАНХАЙ, 16. Як паведамляюць з Ханьноу ад 15 мая, там быў панаранены сьмерцю выдатны дзеяч камуністычнай партыі і вядомы перакладчык з кітайскай мовы на французскую Чэн Юн-і.

Японцы зачыняюць кітайскія газэты

ШАНХАЙ, 16. „Чайна Таймс“ публікуе тэлеграму з Цзыньчэньну ад 14 мая, дзе гаворыцца, што японскія ўлады зачыняюць кітайскія газэты ў Цындао.

Камуністыя вызвалілі зьняволеных

ШАНХАЙ, 16. Паводле вестак з Ганьмонгу некалькі сот камуністых уварваліся ў Хайфун і вызвалілі з турмы зьняволеных камуністых. 21 чалавек былі зноў арыштаваны і расстрэлены.

Чан Кай-шы пойдзе ў адстаўку

ШАНХАЙ, 16. Чан Кай-шы вярнуўся ў Нанкін. У шанхайскіх палітычных колах узмоцніліся чырулююць чуткі аб тым, што ён мае намер адмовіцца ад палітычнай дзейнасьці.

Эпідэмія ў Цзінані

ШАНХАЙ, 16. Паводле вестак газет, труп забітага цзінаньскага намісара па замежных справах нанкінскага ўраду Цзя да гэтага часу яшчэ ня знойдзены. Газэты сьцьверджаюць, што Цай быў забіты ў раёне размяшчэньня японскіх войск.

Японцы не пакідаюць умешаньня ў справы

ТОКІЁ, 16. Як паведамляе газета „Хоці“ японскі ўрад паставіў ні ў якім выпадку не дапускаць асабістых дэлегацый у Шаньдуні. Чжан Цзо-лін будзе дапушчаны ў межах Маньчжурый толькі ў тым выпадку, калі адсутляе не то войск будзе адбыцца ў арганізаваным парадку, але ня ў тым выпадку, калі падобны будучы пра-сьледваць яго на плячах.

Зьмены ў японскім кабінэце

ТОКІЁ, 16. Як паведамляюць газэты, міністр пошт і тэлеграфу Мацумуці будзе назначаны міністрам унутраных спраў, а Кухара, які знаходзіцца ў Пекіне — міністрам пошт і тэлеграфу.

Паводле слоў газет, былы міністр унутраных спраў Сузукі зойме пасаду старэйшага консула, а самай валай з фашысцкіх арганізацый Японіі.

Усеагульная забастоўка

Перавыбары бюро ячзек КП(б)Б пад знакам Ленінскай самакрытыкі

Бюро бязьдзеінічала Камуністыя ня былі прыкладнымі на вытворчасьці

Яч. КП(б)Б працкалектыву друкароў, Менск).

Перад перавыбарамі бюро ячэйкі працкалектыву друкароў было абсьледзваньне ячэйкі і заслухан на райкоме даклад сакратара.

Бюро РК на дакладу вынесла паставу: «Бюро ячэйкі паставіць на від». Справаздачна-перавыбарчы сход пасля доўгіх спрэчак, усеімі галасамі супроць аднаго, ухваліў паставу РК, г. зн. згалзіўся з тым, што бюро заслужыла, каб яму паставілі на від.

Зашто паставілі бюро на від? Па-першае, за тое, што яно несвачасова прыняло меры да зьвншчэньня рэду недахопаў на вытворчасьці, якія давалі працкалектыў да вялікай дэфіцытнасьці і г. д.

Прац-дyscyпліна на прадпрыемстве культала, асобныя партыйцы сваімі паводзінамі паказвалі кепскі прыклад на вытворчасьці, вытворчал камісія і нарада не працавалі, ячэйка з гэтымі недахопамі не вяла барацьбы.

Падругое, за сямейнае рэагаваньне на няправільныя паводзіны асобных членаў партыі на вытворчасьці. Замест таго, каб свачасова ўжываць меры партыйнага ўплыву на таварышоў, быўшых кіраўнікамі ячэйкі, якія кепска сабе трымалі на вытворчасьці, якія глядзелі на некаторых асобных партыйцаў звышні (іх адзін тав. на сходы назваў — «рабочыя арыстарты») бо «яны ня згольны былі глыбока прадумаць лінію партыі».

Аб гэтых т.т. доўга гаварылі на бюро і сходзе ячэйкі і ніякіх мер у адносінах да іх ня ўжывалі.

Гэтыя моманты, якія доўгі час мелі месца ў ячэйцы, пасля паставы РК сталі зьвншчацца.

Стрыжань большасьці спрэчак на справаздачным сходзе — гэта пытаньні, зьвязаныя з адэнкай і разумьнем крытыкі і самакрытыкі.

У гэтым пытаньні ў ячэйцы наглядзецца аўнае неразумьне і скрыўленьне.

Крытыка ў друку (зьяўленьне нататак аб ячэйцы ці працкалектыве) аляу групу таварышоў з ячэйкі зусім выводзіць з роўнавагі — «Зноў нататка, зноў напісаў» і пачынаецца паніка, пры чым сямі гэтыя таварышы згодны, што факты верны, але тон, фарбы згушчаны.

НЕДАХОПЫ НА ЧЫСТУЮ ВАДУ

(Ячэйка КП(б)Б сл. цягі Зах. чыг., Менск)

Залю влюбю імя Леніна Зах. чыг. вялікая, але на гэты раз яна больш поўная, як у іншыя разы, калі праводзяцца сходзі ячэйкі, бо сёньня перавыбары бюро ячэйкі, заслухоўваецца справаздачна даклад бюро.

Сакратар ячэйкі т. Шатрун, стары рабочы. Яго вытворчы стаж — 27 год. Толькі на паравозе памочнікам машыністага і машыністым ён езьдзіў 20 год.

У яго справаздачы парабочаму простае, пабудаванае ня вельмі складна, але моцна, аб дасягненьнях гаворыцца мала. Бо зробленыя посьпехі на вытворчасьці замацаваны.

Вось хоць-бы кошт рабочай сілы для рамонту аднаго вагону. У верасьні 1927 году — 88 р. 48 к., а ўжо ў студзені 1928 г. ён зьвнжана да 66 р. 93 к. Гэта здабыта пры ўздыме зарплаты толькі за кошт рэацывалізацыі і больш прадукцыйнага выкарыстаньня рабочага часу.

Праўда, тав. Шатрун з радасьцю гаворыць аб уздыме рабочай свядомасьці і вытворчай дысцыпліны, але мала спынаецца на тэй вялікай працы, якая праведзена ячэйкай на выхаваньні рабочых праз групавыя гутаркі, праз працу групавых арганізатараў, якая даволі добра была наладжана ў мінулы год.

Ён нават не гаворыць аб партыйнай вучобе, якую абхоплена з канцу году 50 проц. усяго складу ячэйкі, прычым галоўная частка вучылася ў гуртках на прадпрыемствах.

Дасягненьняў ня выкасуеш. Але над тым, каб зьвншчаць недахопы, прыдзецца шмат напрацаваць, таму на іх так нападае дакладчык.

Правялі тарыфную рэформу, якая падняла асноўны заробтак рабочага і зьменшыла прыработак. І вось наглядзецца выпадак, што адзінкі рабочых пачынаюць за хвілін 20 да званка мыць рукі, а партыйцы на ўчыні гэтых рабочых не рэагавалі належным парадкам. Дысцыпліна партыйцаў часамі культгае.

Есьць спавненьні на сходзі. Меліся паасобныя выпадкі ўхіленьня

ад выкананьня партыйных абавязкаў.

Тав. Шатрун апавідае, што на «радаўніцу» тры партыйцы не пайшлі на заняткі вайсковага гуртка і на агульны сход ячэйкі, а забраліся на могількі. А потым вараўдаліся тым, што «былі не на могільках, а пад плотам каля могілак».

Назаўтра рабочыя з абуреньнем разглядалі асобы трох партыйцаў, якія былі намалёваны ў насыценгазеце з папоўскім крапідлам у руках.

У камсамоле таксама наглядзецца выпадкі поўнага неразумьня задач камсамолу.

Тав. знайшліся тры камсамольцы, якія, жадаючы паехаць да бацькоў у вёску, галасавалі супроць беспартыйных за сьвяткаваньне Вялікадня, а разам з імі падняў руку і адзін партыец.

П'янтства таксама яшчэ ня зьвншчана дашчэнтну, хоць у барацьбе з ім ёсьць і вялікія дасягненьні.

Справа беларусізацыі адсутнічае, вывад з гэтага адзін: разгарнуць яшчэ больш партыйна-выхавальную працу.

На абгаварваньне востра пастаўленыя дакладчыкам пытаньняў паднялася ўся ячэйка. Прамоўцам сьчатку давалі гаворыць 10 хвілін, працягвалі тэрмін, потым зышлі на 5 хвілін і сход кончыў толькі аб 11-й гадзі, пачаўшы яго а 6-й.

У спрэчках галоўная ўвага была заастрэна на пытаньні кіраўніцтва грамадзкімі арганізацыямі прадпрыемства, жорстка крытыкаваліся пытаньні ўзаемаадносін «трох куціна» (ячэйка, адміністрацыя, прафарганы) на прадпрыемстве.

Прамоўцы патрабавалі яшчэ большай увагі ад ячэйкі гаспадарчаму жыцьцю, працы сярод жонак рабочых, а таксама ўвагі пытаньням арганізацыі быту рабочага.

Кароценькая рэзалюцыя стоду ўхваліла працу бюро і ячэйкі ў цэлым і прапануе зьвншчыць выяўленьня на сходзе недахопы.

Ждан.

Па Савецкім Саюзе

У Масье гэтымі днямі адбыўся выпуск вышэйшых курсаў уаасканалення камскладу пры Паветранай Акадэміі імя праф. Жукоўскага. На здымку фронт вкончэйшых курсаў.

Напярэдадні суду над шахцінскімі змоўшчыкамі Зьмены ў складзе абаронцаў падсудных

МАСКВА, 17. У распарадзіцельным пасяджэньні спецыяльнай прысутнасьці Вярхоўнага суду ССРР разглядаліся заявы падсудных Братанюўскага і Матава аб адмове ад абаронцы Мураўева. У сваёй зьмове Братанюўскі павадаваў суд, што абаронца Мураўева пастаянна прыпамінае яму аб «сьмяротным прыгаворы які пагражае яму і іншым падсудным», выказвае сумненьні ў яго, Братанюўскага, паказаньні на пярэдадні сьледзтва, робячы такім чынам на яго «псыхалёгічнае ўздзеяньне» ў сэнсе зьмены яго, Братанюўскага, паказаньні ў бок зьмяненьня Мяркуючы, што абаронца Мураўева на будзе ў стане абаронца яго інтарэсы. Братанюўскі проціць вызначыць яму другога абаронцу.

Вярхоўны суд пастанаваў зьдвойчы хадэйце падоудных і вызначыць ім абаронцаў замест т. Мураўева члена калегіі абаронцаў т. Далматуўскага, які ўжо дапушчаны да справы. Адначасова Вярхоўны суд пастанаваў павядоміць аб гэтай пастанове прэзідэнтум калегіі абаронцаў, а зазначэньнем матываў, якія выклікалі адмову падсудных ад паслуг абаронцы Мураўева.

Адначасова ў Вярхоўны суд паступіла ад абаронцы Мураўева хадэйце аб зьмяненні яго ад абавязкаў абаронцы Матава і Братанюўскага, а прычыны адмовы апошніх ад яго абароны.

Выбары ЦК УселКСМ

Т. Т. Чаплін, Собалеў і Шацін—ганаровыя камсамольцы

МАСКВА, 16. Адбылося заключэньне 8-га зьезду УселКСМ. Пасьля дакладу камісіі і парад і ўрадавага рэзалюцыі, зьезд абірае новы ЦК у складзе 91 члена і 29 кандыдатаў. У склад новага ЦК уваходзяць т. т. Міхайлаў, Козыраў, Муклевіч і рад праціўнікаў з месца. Усяго ў складзе членаў новага ЦК 70 рабочых,

у тым ліку 9 рабочых ад варштату. Потым т. Козыраў паведамаў, што т. т. Чаплін, Собалеў і Шацін пакідаюць работу ў камсамоле. Зьезд наладжвае гэтым таварышам—актыўным і старэйшым працаўніком УселКСМ—шумную авенію і абірае іх ганаровымі камсамольцамі.

Пасьля правалу ковенскіх перамоў НЯМЕЦКАЯ ГАЗЭТА АБ НЯЎДАЧЫ ПЕРАМОЎ

БЭРЛІН, 13. Варшаўскі карэспандэнт «Бэрлінар Тагблят» заяўляе, што прычынаю няўдачы перамоў Галуўка і Коўні зьявілася яго заява аб плянах Польшчы стварыць блёк балтыцкіх дзяржаў, які служыць бы бар'ерам паміж ССРР і Нямецкай. «Бэрлінар Тагблят» думае, што Літва на дасьць уцяміць слабе ў палітыку, якая накіравана ў проці Нямецкыны і ССРР.

каляў, няўдача Галуўка і Коўні заключэньне ў тым, што літоўскі ўрад адкінуў тэндэнцыю ўцягваньня Літвы ў балтыцкі блёк, гаспрыймаючы павінна быць зьвернута супроць ССРР і Нямецкыны. У палітычных колах асобліва падкрэсьліваюць дэманстрацыйныя ноткі супроць Польшчы ў маніфэсце літоўскага ўрада, які прысьвечан 10-ці годзьзю ўстаноўчага сходу Літвы. Польскі друк вельмі адмоўна адносіцца да гэтага маніфэсту

ЧЭЗДАВОЛЕНЬНЕ ПОЛЬСКІХ КОЛАў

ВАРШАВА. У польскіх палітычных колах удалляюць гымат увагі інтэр'ю Галуўка, якім ён зноў ставіць пытаньне аб павароце да палітыкі стварэньня бар'ера паміж ССРР і Нямецкай. У бліжэйшых да міністэрства замежных спраў колах не здаволены заявай Галуўка лічаць, што ён надта рана раскрыў карты. У варшаўскіх дыпламатычных колах лічаць, што інтэр'ю Галуўка на супінае не разходзіцца з адназначным балтыцкім плянаў Польшчы. Па думцы палітычных

У ЖЭНЭВУ—НА КРЫЛЬЛЯХ РАСЬЦІСНУТАГА „АНЭЛА МІРУ“

ВАРШАВА. Варшаўскі карэспандэнт «Бэрлінар Тагблят» паведамаў, што ў сувязі з няўдачай апошніх ковенскіх перамоў, польска-літоўскае пытаньне будзе настаяўлена на бліжэйшай сэсіі рады Літ Наций, пры чым, па думцы карэспандэнта, Польшча лічыць сваю пазыцыю ў літоўскім пытаньні ў даны момант больш моцнай, бо Залескаму ўдалося атрымаць некаторыя абяцаньні Італіі ў часе яго апошняй пасэды ў Рым.

Навуковыя працаўнікі ССРР—у абарону Бела Куна

МАСКВА. Адкрыўся пленум цэнтральнага савету сяньдзі навуковых працаўнікоў. Перад пачаткам дзелавых заняткаў пленум пастанаваў зьвернуцца да сусьветнай інтэлігенцыі з пратэстам супроць арышту аўстрыйскімі ўладамі т. Бела Куна і супроць мярнуемай яго выдчы.

МАСКВА. Усесаюзнае асацыяцыя працаўнікоў навукі і тэхнікі для садзейнічання сацыялістычнаму будаўніцтву ССРР (Варнісо) зьявілася з тэлеграмаў да кіраўніка Ураду Аўстрыі Зэйпэля з прычыны арышту Бела Куна.

«Мяркуючы па газетных вестках, гаворыцца ў тэлеграме,—былому старэйшаму ўраду Савецкай Вэнгрыі Бела Куну пагражае выдача вэнгерскаму ўраду. Расійскія вучоныя дазваляюць сабе зьявіць вашу ўвагу, што гэта роўнамоцна адданьню Бела Куна сьмерці. Грамадзяна думка ўсёго сьвету ніколі не пагодзіцца з такім навуным парушэньнем права палітычнага прытуку».

СТАНГОЛЬМ, 16. 23-га мая ў парлямэнце будзе абгаварэцца пытаньне аб абавязковым арбітражу ў прамісловых канфліктах. Цэнтральны камітэт аб'яднаньня швэдзкіх прафсаюзаў і цэнтральны камітэт сацыял-дэмакратычнай партыі, пад націскам рабочых мас, прымушаны былі абвясціць 22 мая з 2 годз. дня Усёагульную забастоўку і назначыць дэманстрацыі ў знак пратэсту супроць уварэньня абавязковага арбітражу. Ініцыятыва ў пытаньні аб абвясчэньні забастоўкі належыць камуністам. Камуністычная партыя апублікавала адрозьні, у якой патрабуе працягу забастоўкі.

АБ УСІМ

— Францускі дэпутат *Польс Дугэзі* які робіць пералёт Парыж—Токію, прыслал тэлеграму, што ён прымушаны быў спусціцца ў два мілья ад Акіаба (Індыя). Апарат упаў на зямлю. Дэпутат зламаў руку. Усе кампутэжаны. Далейшая адрпраўка мачыма толькі праз 3 тыдні.

— *Валонійскі ўрад дазваляе пражываць у Вальмі прыму Каролю* (былы румынскі насельнік прастолю, які прымушаны быў адмовіцца ад праў на прастолю і які зараз прабуе аднавіць гэты права) з тым, каб Кароль адмовіўся ад якіх-бы там ні было палітычных выстуленьняў.

На палёх Беларусі

Праца па-казённаму карысьці ня дасьць

(З падарожных уражаньняў)

Весьце пад Барысавам дзьве вёскі досыць вялікія: Малая ўхалода і Вялікая ўхалода. Праяжджаючы надоечы праз гэтыя вёскі і ўбачыўшы групку сялян, шьтаюся:

— Ну як у вас, дзядзькі, ідзе пасоўная кампанія?

— Ды што,—кажуць,— ідзе «гладна», ня горш, чым у людзей. Ужо месяцы паўтара-два прыяжджаў да нас сельком, а за ім аграном—казалі дзе даставаць насеньне, як яго чысьціць і г. д.

— Гадзіны па дзьве кожны з іх гаварыў на сходах, а мы, як і трэба добрым людзям, пастанавілі «прыняць да ведама»...

— Цяпер вось пачалі сеяць, але пешта насеньня вельмі цяжка дастаць дый дорага. А наконт ачыткі насеньня, дык можа адзін-два гаспадары і пачысьцілі, а рэшта—дзьвесьце гаспадароў—не, бо везьці насеньне на агранупункт у Глівін цераз р. Барозу на чаўне нам нязручна. Каб агранупункт прывёз сюды да нас машыны, дык напэўна кожны селянін ачысьціў-бы насеньне. Бо аграному зручней перавезьці праз

раку адну машыну, чымся нам усім везьці насеньне.

З далейшага гутаркі выяўляецца, што амаль усе сялянскія палі заражаны шкоднай травой «гірсан». Сеюць дабро, а зьбіраюць сьмецьце.

А ў выніку прыходзіцца сваё пікуды нявартае збожжа прадаваць прыватнаму гандляру за паўцаны.

Адсутнасьць калектыўнае думкі і працы на ачытцы палёў і насеньня ад сьмяцьцёвых траў прымушае і тых, хто прабаваў сеяць чыстае насеньне, разважаць аб тым, што тут нічога ня зробіш, што гэта зямля ўжо такая ледзь-ледзь ня кажуць, што так «бог дае».

Трэба везьці ўпартую працу для таго, каб паленшыць палыводства і пераканаць сялян, што якасьць ураджаю залежыць не ад стыхіі, а ад разумнай і пры тым калектыўнай працы.

А такое правядзеньне пасеўнай кампаніі, як гэта было сьлёта, бязуюна справы не паленшыць і ніякай карысьці ня дасьць, а можа нават адбьць у сялян ахвоту хадзіць на сходы, дзе гаворыцца аб пасеўнай кампаніі.

ПАДАРОЖНЫ

Бедната імкнецца ў калектыў

(Напыльскі раён, Меншчына)

У нашым раёне ёсьць добрыя калектывы, якія наладзілі сваю гаспадарку, так што суседнія вёскі і пасёлкі бяруць з іх прыклад і вучацца, як лепш апрацоўваць зямлю.

Адным з лепшых калектываў у нашым раёне лічыцца калектыў імя Абрамовіча, які знаходзіцца на зямлі былога маітэку Вусава. Гэты калектыў пачаў культурна апрацоўваць зямлю і здымае добры

ён праці прытрымліваюцца такіх поглядаў: «Друк—гэта самы моцны сродак уплыву». «Зьявілася замётка ў газэце—усе на ногі». А таму яны часта замест таго, каб прагаварыць на месцы праз фабрыку або ічэйку, зьявляюцца да друку.

Трэці пункт погляду на крытыку ў друку—«Да зьяўленьня на татак у газэтах усё было спакойна», г. зн. ніхто ня ведаў аб тым, што ў нас робіцца.

Выпадкі неразумнага лініі партыі ў пытаньні аб крытыцы і самакрытыцы наглядаюцца і ў некаторых іншых ічэйках, адгэтуль вывад—бліжэйшыя задачы нанова абраных бюро ячэек растлумачыць асобным групам партыйцаў, якія яшчэ не разумеюць лінію партыі ў гэтым пытаньні.

Актыўнасьць на сходах была на рэдкасьць высокая. Выступіла ў спрэчках 14 чал., 50 прац. складу ічэйкі.

У заключным слове сакратар ічэйкі тав. Моцькін шчыра заявіў—«Я ўсё больш пераканваюся ў тым, што бюро РБ паступіла правільна, калі паставіла нам на від за нашу работу». Партыец.

Перавыбары пачаліся

(Мазырская акрпартарганізацыя)

Перавыбары бюро і сакратароў у некаторых мясцох ужо пачаліся. Сьпярша райкомамі, ці самімі ічэйкамі праводзіцца аб'яўдзаны праці ячэек шляхам вылучэньня камісіі пад кутом погляду правэркі выкананьня сваіх пастаноў і дырэктыв вышэйшых партарганізацый.

Вясковы парт'ячэйкі на дагульваюць вынікі сваёй працы і кіраўніцтва тымі важнымі кампаніямі, якія праходзілі ў апошні час.

Вось, напрыклад, можадэўская ічэйка КП(б)Б (Нараўлянскі раён) на сваім перавыбарчым сходзе, на дагульваючы працу за мінулы перыяд, больш за ўсё тут гаварылі аб тых недарэчнасьцях, якія мелі месца ў працы, і далейшых задачах.

Выступіўшыя ў спрэчках таварышы ўраджаі—жыта 70 п. з дзясціны, аўсу—64 пуд. і г. д. Таксама ў калектыве паляшасца якасьць жы-вёлы.

Гледзячы на гэты калектыў, сяляне бачаць, што агульнымі сіламі лепш апрацоўваць зямлю і адбудаваць сваю гаспадарку. Вось чаму ў сялян нашага раёну—вялікае імкненьне да калектывізацыі. Арганізуюцца ў калектывы 10 рабочых саўгасу Цімкавічы, 6 сем'ляў в. Чарнагубава, немажылі вёсак Навасёлкі і Бабоўня.

АКТИВИСТЫ.

Што надобра з кантрак- тацыяй

МАГЛЕЎ. (Уласны кар.). Зразумела, што ў гэтым годзе з кантрактацыйнай значна лепш, чымся летась: праведзена растлумачальная праца, уцягнута агранамія і г. д. Тым ня менш і сьлёта наглядаюцца на мала хібаў.

Прымятаецца малое знаёмства крэдытных таварыстваў і райвыканкомаў з раёнамі сваёй дзейнасьці, некаторыя з іх ня вывучылі сельсаветаў, дзе трэба праводзіць кантрактацыю гаведзям на рэдка.

Мала ўвагі зьвернута на груповае заключэньне дагавароў—у прыватнасьці, мала дагавароў заключэна з калгасамі. Ёсьць шмат выпадкаў распыльваць кантрактацыі аж да асобных двароў—пры гэтым парадку цяжка праверыць заключэньне паштом і дапамагць ім у агракультурай галіне.

Калі Шклоўскі раён добра разгарнуў працу па кантрактацыі, дык усім слаба стаць справа ў другіх раёнах—Краснапольскім, Хаціўскім і інш.

Нарэшце, трэба азначыць, што ёсьць такія крэдытныя таварыствы (Чацэвічы, Керня, Чэрныя), якія за месяц не далі ніякіх вестак аб ходзе кантрактацыі.

У параўнаньні з мінулымі перавыбарамі, на цэнтральных перавыбарках актыўнасьць партыйцаў некалькі зьнізілася.

У спрэчках таварышы сьпіняліся менш за ўсё на пытаньнях практычнай працы ічэйкі, а больш на пытаньнях быту ў зьявляецца да партадказнасьці партыйца Баранава за сьстэматычнае п'янаства, увел у сьвяткаваньні рэлігійнага сьвята, азартных гульняў і другіх антыпартыйных учынах.

Характэрна значыць тое, што ў пачатку на бюро і агульным сходзе гэта пытаньне з труднасьцю набывае завостраную форму. Спайнасьць і супольныя вышэйкі некаторых партыйцаў перашкаджалі бюро змагацца з такімі выпадкамі. Бюро прыходзілася дадвацца аб выпадках п'янаства і неэтчынасьці пасля доўгага часу (1—2 гадзі).

Баранаў, аб якім ішла гутарка, ні на бюро, ні на сходзе, ці ў вы-

Па гэтым пытаньні райкамартарганізацыя вылучыла камісію, якая зробіць належаьныя вывады. На аснове гэтага факту зьявілася глеба да сёлкі, значы сход выказаўся за хутчэйшае выхаваньне хваравітых зьявішч у ічэйцы.

Прычынаю паслабленьня за апошні час працы некаторых грамадзкіх арганізацый зьяўляецца адсутнасьць актыўнасьці таварышоў, якія вярнуць гэтай працай.

Азначана таксама ў спрэчках і тое, што партыйцы слаба ўдзельнічаюць у выданьні пасьценгазэты і што беларусізацыя праводзіцца надзвычайна павольна.

Таварышоў, якія ведаюць беларускую мову, у ічэйцы налічвалася да 8 чалавек, аднак, на беларускай мове на сходах выступае толькі адзін сакратар ічэйкі.

На чарговым сходзе па зацьвардзеньні рэзалюцыі і пляну працы было прыкметна большае ажыўленьне і актыўнасьць. Парткор.

Перавыбары пачаліся

(Мазырская акрпартарганізацыя)

Перавыбары бюро і сакратароў у некаторых мясцох ужо пачаліся. Сьпярша райкомамі, ці самімі ічэйкамі праводзіцца аб'яўдзаны праці ячэек шляхам вылучэньня камісіі пад кутом погляду правэркі выкананьня сваіх пастаноў і дырэктыв вышэйшых партарганізацый.

Вясковы парт'ячэйкі на дагульваюць вынікі сваёй працы і кіраўніцтва тымі важнымі кампаніямі, якія праходзілі ў апошні час.

Вось, напрыклад, можадэўская ічэйка КП(б)Б (Нараўлянскі раён) на сваім перавыбарчым сходзе, на дагульваючы працу за мінулы перыяд, больш за ўсё тут гаварылі аб тых недарэчнасьцях, якія мелі месца ў працы, і далейшых задачах.

Выступіўшыя ў спрэчках таварышы на справядачы бюро і сакратароў у некаторых мясцох ужо пачаліся. Сьпярша райкомамі, ці самімі ічэйкамі праводзіцца аб'яўдзаны праці ячэек шляхам вылучэньня камісіі пад кутом погляду правэркі выкананьня сваіх пастаноў і дырэктыв вышэйшых партарганізацый.

Вясковы парт'ячэйкі на дагульваюць вынікі сваёй працы і кіраўніцтва тымі важнымі кампаніямі, якія праходзілі ў апошні час.

Вось, напрыклад, можадэўская ічэйка КП(б)Б (Нараўлянскі раён) на сваім перавыбарчым сходзе, на дагульваючы працу за мінулы перыяд, больш за ўсё тут гаварылі аб тых недарэчнасьцях, якія мелі месца ў працы, і далейшых задачах.

Выступіўшыя ў спрэчках таварышы

Перавыбары пачаліся

(Мазырская акрпартарганізацыя)

Парг'ячэйка саматужна-прамысловай каапэрацыі абслугоўвае рад устаноў, дзякуючы чаму і мае рознакалёрны склад.

У ліку 24 членаў і кандыдатаў ічэйкі ёсьць працаўнікі саматужнай каапэрацыі, «Дняпрасаюў», Хлебпрадукту і інш. Каля 6 чал. партыйцаў ічэйкі па сваім родзе службы (інструктары) ня маюць магчымасьці выконваць ніякіх партабавязкаў, што бязуюна не магло не адбцаца на агульнай працы ічэйкі.

На перавыбарчым сходзе, у справядачы бюро ічэйкі больш усяго падкрэсьліваліся недарэчнасьці, што выклікала вялікую актыўнасьць партыйцаў пры абгаварэньні справаздачнага дакладу.

У спрэчках выказалася 50 проц. усяго складу ічэйкі.

Прамоўцы ў спрэчках закраналі, як слабыя месцы працы, пытаньні партыйнага кіраўніцтва гаспадарчым жыцьцём устаноў. Ічэйка не займалася правэркай выкананьня дырэктывы аб зніжэньні адміністра-

цыяна-кіраўнічых выдаткаў, невыстарчальна ўдзельнічала ў рэалязацыі апарату, у барацьбе з бюракратызмам і цягайнай. З спрэчак па пытаньні гаспадарчага кіраўніцтва выявілася, што гаспадарнікі ня лічыліся з ічэйкай і яе пастановамі. Гэтак вынадкі былі і нават не адзінаковы. Адміністратары, будучы на правах акруговых працаўнікоў, глядзяць так што, моў, нам ічэйка. У будучым трэба прымусяць гаспадарніку адкінуць гэту думку і выконваць тыя дырэктывы якія дае ім парт'ячэйка.

Культура ў ічэйцы і дысцыпліна. Нявыканана дырэктыва аб беларусізацыі. Ічэйка ў большасьці сваю працу праводзіць на расійскай мове. У гэтых адносінах можна было-б зрабіць больш, бо ў данай ічэйцы таварышы добра пьшчэньны і па іх можна было-б пацісуць. Масавая праца праводзілася невыстарчальна, хоць глеба для яе разгортваньня была добрай.

Я. С.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ДОМ РАСПУСТЫ ў ШКОЛЕ

ФЛІРТ ЗАМЕСТ ВУЧОБЫ І ВЫКЛАДАНЬНЯ

ДЗЕ КАМСАМОЛ І РАЙАНА? БАРЫСАЎ, 17 мая. (Па тэлефону)

Сумны малонак прадстаўляе з сабе знадворнасьць неагледжаных і закінутых пабудов школы сялянскай моладзі, якія займаюць былы маёнтак Казімерава, Барсакавіцкага сельсавету, Барысаўскага раёну. Часта, вельмі часта, з-за сьпен школы і школьнага інтэрнату нясецца таямнічы гул галасоў і гулі на вібрэнтай гітары...

Гэты гул разносіцца па ваколільных вёсках, напэнтаваючы насельніцтву аб тэй палавой разбэшчанасьці і аб тых агіднасьцях якія творца за сьценамі школы.

На вельмі даўно стала вядома, што сьрод выселага гулу і гукаў гітары атруціліся дзьве вучаніцы—сялянкі. Праўда, іх абедзьвюх удалося адратаваць, але гэтыя два выпадкі замаху на самагубства павінны былі паслужыць да таго, каб заслона школьнага жыцьця была сарвана.

Што-ж мы бачым? У 3-хгадовай школе сялянскай моладзі вучыцца 62 мужчыны і 23 жанчыны ва ўзросьце ад 18 да 20-ці год. Тут павінны выхоўвацца сумленныя культурныя сяляне, якія па сканчэньні школы павінны стаць сапраўднымі будаўнікамі сацыялізму.

Ці-жа ідзе выхаваньне? Флірт, каханьне, якое штурхае дзяўчат да самагубства—вось чым займаюцца настаўнікі і вучні.

Прывядзем некалькі фактаў. Адзін малады настаўнік школы кахаўся з вучэўкай. У выніку, пакінутая сваім каханкам настаўнікам яна робіць спробу атруціцца.

Другі выпадак яшчэ больш агідны. Сам загадчык школы Марочык завязваў каханьне з адной з вучэўцак. Пасьля разрыву з ім апошняя таксама рабіла замах на сваё жыцьцё.

Характэрна, што самагубствы ня былі пачаканымі для вучняў з тае прычыны, што яшчэ за месяц да гэтага ў насьценгазэце зьмешча-

на была заметка аб тым, што такая вучэўка зьбіраецца пакончыць жыцьцё самагубствам з-за няшчаснага каханьня... Ня глядзячы на гэта, ніякіх мер прынята ня было.

А што робіцца ў інтэрнаце? Вечарам, калі ўсе ўжо сьпяць, можна было бачыць на адным ложку вучня з вучэўкай. Гэта ўжо стала звычайным зьявішчам. На запытаньне адной вучэўкі, чаму яна так паступае, апошняя рэзка адказала: «што мне бок забаліць, калі я з ім паляжу»...

За тое гэта «паляжу» вылілася ў тое, што папершае, адна з вучэўцак Макарава прышлось выключыць са школы за тое, што яна стала сапраўднай прастытуткай, на другое—адзін з вучняў школы Дамініцкі вымушан плаціць аліменты школьнай кухарцы. Аборты ўжо ў рахунак ня йдуць...

Зразумела, што аб пасьпяховасьці і навуцы наогул няма чаго гаварыць.

Для поўнасьці малюнку дадамо, што гаспадарка школы знаходзіцца ў вельмі дрэнным стане, бо за ёю няма ніякага пагляду.

Лішнім будзе гаварыць аб тым, што значная частка віны за настроі вучняў і становішча ў школе ляжыць на камсамольскай барысаўскай арганізацыі, праца якое сярод вучняў гэтай школы, як відаць з гэтае карэспандэнцыі, зусім не адчуваецца.

Акрамя таго, цікава ведаць, чым займаецца барысаўскае райана, калі такія рэчы адбываюцца ў яго пад носам?

Пры такой пастаноўцы і такой распусты вучняў і настаўнікаў далейшая праца школы немагчыма. Трэба зрабіць з усіх гэтых фактаў належны вывад і акрамя таго безадкладна перагледзець педагогічны і вучэўскі склад.

Ул. Л.—віч.

Без газет і часопісяў

БАРЫСАЎ. (Ул. кар.). Цэнтрадрук зьняў з пасады прадаўшчыню газет і часопісяў на ст. Барысаў і на яе месца прызначылі свай...

прымаваючы, зразумела, грошы. Сабраўшы грошы, ён разам з сваімі памочнікамі Хватынцом прапаў невядома куды.

Падрыхтоўка да тыражу ў Бабруйску

БУДЗЕ РАЗЫГРАНА 1.386 ВЫЙГРЫШАЎ НА СУМУ 87.500 РУБ.

БАБРУЙСК, 17 мая. (Па тэлефону ад уласнага карэспандэнта)

Учора прыехалі прадстаўнікі НКФ СССР, нам. старшыні тыражнай камісіі тав. Ерухімовіч і сакратар тав. Бальшакоў, для арганізацыі тыражу пазыні ўзмацненьня сялянскае гаспадарні ў Бабруйску.

У тыражы будзе разыгравана 48 сэрый, якія распаўсюджвалася на Беларусь. Для правядзеньня тыражу на месцы ў Бабруйску будзе сьняструвана спецыяльная камісія ў складзе прадстаўнікоў НКФ СССР і БССР, РСІ, газет, камітэтаў сялянскае ўзаемадапамогі, с.-г. кааперацыі, Чырвонай арміі, а таксама 10 прадстаўнікоў ордэн-трымалнікаў пазыні, якія вылічаны ўжо з месца ў Бабруйску.

Старшыні тыражнай камісіі зьлучаецца старшыня Бабруйскага арганізацыйнага тав. Рачыцкі, намеснікам—прадстаўнік НКФ СССР—тав. Ерухімовіч.

Пачатан тыражу маркуецца на 20-га мая і працянецца 4 дні.

Па сьнязеным розьгрышу выйгрышаў па 48-й сэрыі, прадстаўнікі НКФ СССР выяжджаюць у Мазыр. Дзе будзе праведзены тыраж 11-й сэрыі, якая таксама распаўсюджвалася па Беларусі.

Усяго ў тыражы ў Бабруйску будзе разыграна 1.386 выйгрышаў на суму 87.500 руб.

У тыражы кожнай сэрыі будуць удзельнічаць усе 250.000 аблігацый гэтай сэрыі. Розьгрыш пачынаецца з выйгрышаў у 50 руб., пасьля чаго разыгрываюцца зыйгрышы ў 100 руб., 500 руб. і апошнімі выйгрышы ў 1000 руб.

Выйгрышы ў 50 і 100 руб. выплачваюцца па прад'яўленьні аблігацый усімі касамі НКФ, установамі Дзяржбанку, касамі ашчаднасьці і установамі с.-г. Kredyту. Выйгрышы ў 500 і 1000 руб. аллачваюцца ў Маскве праўленьнем Дзяржбанку. Тым сяляне, якія пры выйгрышы замест грошай залочуць атрымаць с.-г. машыну, павінны зьвяртацца па яе ў дзяржаўны або кааперацыйны склад с.-г. машын, якія на суму выйгрышу адрубляць любую с.-г. машыну.

Ліквідэцыя зладзейскага гнязда

ВОРША. (Ул. кар.). У Цілівіцкім сельсавете, Дубровенскага раёну, шайка з 14-ці зладзеяў апаравала некалькі год без перапынку, робячы паказаньні розных рэчаў у на...

Да зьезду саюзу харчавікоў

Да зьезду, які сёньня адкрываецца, наш саюз аб'яднае 7.500 членаў саюзу.

За мінулы перыяд саюзу ўдалося правесці значную работу, вынікі якое працягваюцца на палляшэньні раду галіні прафсаюзае работы.

Праведзены перавыбары фабзаўмясцомаў на падставе сапраўднай шырокай рабочай дэмакратыі гавораць аб вельмі ўмоцненай актыўнасьці членаў саюзу. Наведваньне перавыбарчых слоўцаў складала 70 проц., выступленьняў па справаздачах фабзаўмясцомаў — 14,4 проц. Абноўлен і самы склад фабзаўмясцомаў (57 проц. новых членаў).

Але побач з гэтым ёсьць яшчэ ў нашай рабоце шмат адмоўных зьявішч, на якія зьезд павінен зьвярнуць асаблівую ўвагу. Яшчэ невыварчана і нерегулярна рабілі справаздачу саюзнае арганізацыі, фабзаўмясцомаў і рабійніны камісіі перад сваімі выбаршчыкамі; у радзе прадпрыемстваў кола актыўна (прафсаюзнага) яшчэ надзвычайна нізкае, часта абмяжоўваецца некалькімі таварышамі; слаба абслугоўваюцца рабочыя па зьменах.

Параўнаўча вялікую работу праабілі нашы саюзнае арганізацыі ў галіне рэгуляваньня працы рабочых і служачых, занятых у харчовай прамысловасьці. У выніку яе, на падставе шырокага ўдзягненьня прафсаюзных мас у абгаварэньне гаспадарчых прэектаў, а асабліва калектыўных цагавароў, — удалося дабіцца механічнага павалічэньня заробтнае платы ў асноўнай дзяржаўнай прамысловасьці на 9 проц., а ў адсталых галінах (вінакурная прамысловасьць) — на 13 проц. Адначасова дасягнуў рэд палляшэньняў у пастаноўцы ўжо працы (вожы водпуску спецвопраткі і тэхнікі бясьпечнасьці). Практыка рэгуляваньня заробтнае платы высьнула неабходнасьць больш палляшэньня вытворчасьці. Трэба адзначыць, што ў гэтай галіне саюзнае арганізацыі часта працягваюць неывыстарчальную актыўнасьць.

Няма чаго паўтараць, што за гэты перыяд значна павалічыліся кадры рабочых, уцягнутых у гаспадарчую работу. Вытворчыя нарады і камісіі атрымалі пэўнае свабоднасьць.

Але разам з тым далёка яшчэ ня ажыты такія зьявішчы: вытворчыя нарады на некаторых прадпрыемствах склісваюцца вельмі рэдка; вялікі працент павышаных

Але разам з тым далёка яшчэ ня ажыты такія зьявішчы: вытворчыя нарады на некаторых прадпрыемствах склісваюцца вельмі рэдка; вялікі працент павышаных

Але разам з тым далёка яшчэ ня ажыты такія зьявішчы: вытворчыя нарады на некаторых прадпрыемствах склісваюцца вельмі рэдка; вялікі працент павышаных

Але разам з тым далёка яшчэ ня ажыты такія зьявішчы: вытворчыя нарады на некаторых прадпрыемствах склісваюцца вельмі рэдка; вялікі працент павышаных

Але разам з тым далёка яшчэ ня ажыты такія зьявішчы: вытворчыя нарады на некаторых прадпрыемствах склісваюцца вельмі рэдка; вялікі працент павышаных

Але разам з тым далёка яшчэ ня ажыты такія зьявішчы: вытворчыя нарады на некаторых прадпрыемствах склісваюцца вельмі рэдка; вялікі працент павышаных

Але разам з тым далёка яшчэ ня ажыты такія зьявішчы: вытворчыя нарады на некаторых прадпрыемствах склісваюцца вельмі рэдка; вялікі працент павышаных

Але разам з тым далёка яшчэ ня ажыты такія зьявішчы: вытворчыя нарады на некаторых прадпрыемствах склісваюцца вельмі рэдка; вялікі працент павышаных

Культурнае і бытавое абслугоўваньне рабочых пастаўлена дрэнна

БОЛЬШ УВАГІ ДА РАБОЧЫХ ПАТРЭБ

Будаўніцтва ўжо ў разгары, скончыліся ўжо праекты, планы, размовы і спрэчкі па іх. Пачалася практычная штодзённая праца на пабудовах. На іх занаты тысячы рабочых.

Пытаньне аб абслугоўваньні гэтых рабочых у культурных і бытавых адносінах зьяўляецца для нас вельмі важным. Гэта ёсьць тая прадпсылка, пры дапамозе якое мы можам сапраўды ўдзягваць рабочых да непасрэдна ўдзелу ў будаўніцтве.

Ці падрыхтаваліся да такога абслугоўваньня адпаведныя арганізацыі, у прыватнасьці, прафсаюз, ці ўсё тут у парадку?

Карэспандэнцыі з раду будаўнічых вучасткаў, якія мы сёньня зьявішчам, сьведчаць аб тым, што ня зусім падрыхтаваны, што ёсьць шмат усялякіх недарэчнасьцяў, што ня выкарыстаны ўсе магчымыя сьродкі для пастаноўкі добрага абслугоўваньня рабочых.

Чым-жа інакш тлумачыць такія факты, як адсутнасьць рабочакоў на радзе пабудовы пры наліччы больш чым 100 рабочых, адсутнасьць культурнай работы, адсутнасьць нават умоў для таго, каб рабочы мог пасьведаць, ня кажучы ўжо наогул аб разумным правядзеньні ім перапынку, дзе-ні-дзе ня вырашана яшчэ пытаньне з спецвопраткай і г. д.

Тое, што мы друкуюем сёньня

Фармальна—правільна, а на справе—глупства

Спецвопраткі на пабудове дому селяніна, на рагу Чырвонаармейскай і К. Маркса, ніхто з рабочых не атрымлівае. Замест яе на іх канцы сэзону павінны выдаць адзін процант ад зарплаты.

Адміністрацыя спакойна. Ніхто ні ў чым унікаць яе ня можа. Рабочыя самі купляюць сабе спецвопратку, а потым атрымліваюць свае процанты. Усё нібы добра.

А ў рэчаіснасьці? Уся маса рабочых у выніку такога парадку працуе без спецвопраткі. Іншы рабочы ня мае грошай, каб купіць сабе спецвопратку, іншы ня хоча траціцца на гэтую справу, а іншы рэзонна заўважае:

— Алеж процант—гэта капейка

і наўрад ці купіць. Х.

зьяўляецца толькі невялікімі фактамі, высветленымі нам на падставе рабкораўскіх карэспандэнцый, а колькі фактаў мы яшчэ ня высветлілі, якія патрабуюць да сабе ўвагі як з боку прафсаюзнальных арганізацый, так і з боку партыйных.

Тут трэба паставіць пытаньне не аб выкананьні ці невыкананьні існуючых вялікіх плянаў прафсаюзнальнай, культурнай і іншай работы, а непасрэдна перайсьці да правядзеньня тэрміновых мерапрыемстваў, патрэбных для палляшэньня абслугоўваньня рабочых будаўнікоў. Сэзон падрыхтоўкі ўжо праішоў, зараз трэба проста ствараць неабходныя абставіны, пры якіх толькі магчыма правядзеньне культурнай і масавай работы.

Стварыць рабочы там, дзе ў іх ёсьць патрэба, урогуляваць пытаньне забесьпячэньня рабочых спецвопраткай, правесці працу па вылісцы газет, наладзіць чытаньні і гутаркі з рабочымі, больш азнаёміць іх з палітычным нашым жыцьцём і з тымі практычнымі задачамі, якія ёсьць на гэты дзень і іншай пабудове, абкружыць рабочых на пабудовах, асабліва сэзоннікаў, атмасфераю ўвагі і чуласьці да іх штодзённых запараваньняў, — вось што перад намі стаіць зараз, вось што трэба ў блэйшы-ж час ажыццявіць.

Е. Г.

На пабудовах

Аб трох недахопах

Лічу неабходным выкрыць тры недахопы, якія маюць месца на пабудове Дому Селяніна.

Першы недахоп—гэта адсутнасьць якой-бы там ні было культурнай работы. Досыць сказаць, што за ўвесь час з пачатку будаўнічых работ у нас не праведзена ніводная гутарка з рабочымі, не наладжана ніводная чытка газет у голас.

Калі дадаць яшчэ, што на ўсіх 100 рабочых, што працуюць на пабудове, вылісваецца толькі па 1 экзэмпляр «Звязь» і «Рабочае», дык адразу стане лёсна пастаноўка нашай культуры.

Другі недахоп—у адносінах да аховы працы. Яна ў нас не на належнай вышыні. Палам прыклады: 1) У часе абеднага перапынку ня ўсе рабочыя могуць піць чай адначасова, для гэтага не хапае кубкаў. Прыходзіцца чакаць. Адгэтуль—«сбарэцба» за кубкі. Як толькі пачуецца званок на абед, кожны стараецца захапіць раней кубак. 2) Рабочым пры гашэньні вапны належыць спецвопратка. Але ці атрымліваюць яе? Адказ адмоўны—не, не атрымліваюць.

І трэці недахоп, які відавочна зьяўляецца прычынай першых двух—гэта адсутнасьць рабачокоў. У мінулым годзе, калі ў нас быў рабачком, гэтых недахопаў ня было, ва ўсякім выпадку яны былі напрыкметамі.

А зараз яны сталі вельмі востра. М-оў.

Ау, культкамісія, дзе ты?

На пабудове дому Намун-Банку, на рагу Ленінскай і К. Маркса, культурота амаль ніяка не праводзіцца. Ужо на што такая неабходная рэч, як выліска газет, і тая не праводзіцца. Проста няма каму абыйсьці рабочых і сабраць падпіску. Даўна,—скажаце вы,—а дзе ж культкамісія?

Вось у тым і справа, што культкамісія наша сьціць глыбокім сном. Вось, напрыклад, час абеднага перапынку можна было-б выкарыстаць для культуры сьрод рабочых, яна неабходна, як паветра.

Можна было-б праводзіць голаснае чытаньне газет і часопісяў, праводзіць гутаркі на розныя тэмы—нашы рабочыя вельмі цікавіліся-б гэтай работай. А між тым, нічога ніхто не праводзіць, быццам

праводзіць там падлікі на газэты і часопісы на красавік і май і ат-

вінен той, хто паставіў працу замест старэйша прадаўшчыка "свайго" чалавечка.

хайдзіце аб высяленні гэтай шайкі, але нічога не дапамагае. Урашце, нарсуд 3-га вучастку Аршанскай акругі зацікавіўся гэтым і вынес прыгавар аб высяленні 9-ці зладзеяў за межы Аршанскае акругі на адлегласці ня менш як 100 верст на розныя тэрміны, Акруговы суд прыгавар нарсуду зацвердзіў.

Расьце палатняны гародок Хутка закіпіць жыццё ў лягэры Прызыў на перападрыхтоўку начскладу запасу

Набліжаецца перыяд лягэрнага абору, а разам з ім і чарговая перападрыхтоўка начскладу запасу. Першая чарга прыцягваецца на перападрыхтоўку пры вайсковых часцях і ўстановах з 31 мая, тэрмінам на 45 дзён.

да на абор і які працуе ў прадпрыемствах і ўстановах, на час абору звальняецца ад сваіх службовых абавязкаў з захаваннем займанай пасады і сярэдняга заробтку. Гэтай групе асоб вайсковыя часці будучы выплацьць толькі розніцу акладу заробтку згодна з армейскай пасадай. Веспрацоўныя, сяляне, якія займаюцца сельскай гаспадаркай, часовыя сезонныя рабочыя, саматужнікі і адзіночкі і вучні (апошнія за вылікам стыпендыі) адвальняюцца ў поўным разьмере сутачнымі грашымі.

Асноўнай задачай перападрыхтоўкі зьяўляецца асьвятленьне і паўпэньне вайсковых ведаў начскладам запасу, якое павінна адпавядаць сучасным патрабаваньням кадровага камандзіра Чырвонай арміі. Папоўніць свае вайсковыя веды трэба для таго, каб умець добра кіраваць у баявых абставінах вайсковымі часцямі, адолець справіцца з сваімі абавязкамі, якія зарэз надта ўскладніліся, дзякуючы разьвіццю вайскавай справы, зьмяненню тэхнічнага ўзбраеньня часцей, што для камандзіра запасу зьяўляецца надта патрэбнаю справай.

У сувязі з гэтым, адсяджаючы на абор, начсклад запасу павінен мець пры сабе даведку аб службе з паказаньнем сярэдняга месячнага заробтку, але на месца акладу, аб беспрацоўі, аб занятках сельскай гаспадаркай, саматужным рамяслом, а вучні, калі яны адначасова ня служыць, аб атрымліванай дзяржаўнай стыпендыі, што неабходна пры вылічэньні сутачнай уонагароды. Асобы, якія ня маюць пры сабе гэтых дакумантаў, адвальняюцца сутачнымі грашымі на будучы.

Будучая вайна з капіталістычным ворагам будзе вайною, у якую ўдзельнічаць усё насельніцтва краіны, і таму ставіць перад грамадзкай арганізацыяй Асобаў іхнімі задачы азнаёмленьня рабочых і сялян з вайскаваю справай.

Зарэз трэба паставіць пытаньне перад усімі арганізацыямі і ўстановамі, каб начсклад, які выклікаецца, не затрымаўся хадзіць і аб неамяне працаўніка, без якога ўстанова ня можа працаваць, як было ў мінулыя перыяды. Адрэў ад працы камскладу запасу на 45 дзён ня можа прынесці вялікай страты ў працы арганізацыі ці ўстановаў, бо заўсёды можна заманіць яго.

Камандзір запасу і павінен быць асноўным працаўніком у гэтай арганізацыі на распаўсюджваньні вайсковых ведаў сярод насельніцтва. Акрамя таго, абор, які цяпер праводзіцца, яшчэ больш цесна зьвязаць начсклад запасу з Чырвонай арміяй і даць яму магчымасьць самастойна працаваць над вайскаваю кнігаю ў парадку самадзейнасьці.

Значна большая страта можа быць зроблена справе абароны краіны нежаданьнем звольніць асобу, якая выклікаецца на перападрыхтоўку. Пры пасылцы начскладу ў гэтым годзе барэцца цвёрда лінія аб звальненьні ад перападрыхтоўкі толькі на стане здароўя. Другія хадзіць разглядацца ня будучы і адтэрмінаваныя прадстаўляцца ня можа.

Таму тыя задачы, якія зьяўляюцца перападрыхтоўкай, вымагаюць ад кожнага камандзіра запасу ў момант перападрыхтоўкі актыўна аднесьціся да сваёй вучобы, нагрукіцца поўнасьцю работам на сваім удасканаленьні і быць усебакова ўзброеным ведамі вайскавай справы. Да перападрыхтоўкі ў бягучым годзе прыцягваецца начсклад запасу, які не праходзіў перападрыхтоўку наогул, так і тыя, што праходзілі да 1926 году ўключна.

Затое ніякіх перашкод потым ня будзе.

Начсклад запасу, які адпраўляецца

Слабыя загатоўкі

ВОРША (Ул. нар.). Загатоўка ільну і канпель у сакавіку-красавіку значна панізілася. Усём мала зроблена ў галіне загатоўкі Ляднянскім, Горціцкім і Талачынскім раёнамі. Усім загатоўшчыкамі ў працягу паўгода выканана заданья толькі на 51,46 проц. Дрына ідзе спыганьне закантрактаванага ільну-валакна. Спагнана ўсяго натурай 20,28 проц. і грашымі 59,89 проц.

У Белларку хлеба ніколі няма, а ў прыватніка яго шмат

Восьць адна ненармальнасьць, аб якой нехта маўчыць. Рабочыя пабудовы Камунізму на Ленінскай вул. у часе абеду пачаюць у прыватнаму пікарню. Там вы заўсёды ўбачыце ў гэты час вялікую чаргу за хлебам. Чым-жа гэта тлумачыцца? Наўжо-ж нашы рабочыя сьведомы зьяўляюцца дэпрыватніка, мінулы дзяржаўны гандаль? Нічога падобнага. Справа ў тым, што ў Белларку, дзе рабочыя купляюць сабе прадукты, хлеба ніколі няма. Далёка хадзіць за ім, нявыгодна, ды і часу няма—прыходзіцца зьяўрацца да прыватніка і, вразумела, яму пералачваць. Нашы рабочыя вядоўчы перагаварваюцца паміж сабой з гэтага повалу. **Раксін. Гео.**

Кормяць абяцанкамі (Пабудова Белдзяржстрою)

Цесляры ў нас на пабудове працуюць сваім інструмантам. Згодна да дагавору, адміністрацыя абавязана вадзіць пасья кожнага сезону пэўны процант за амартызацыю інструманту. І вось за мінулы год, нам належыць плата за амартызацыю, але вілкі не атрымаць. Ня раз мы прасілі,—завая падавалі—нішто не дапамагае. Адміністрацыя ўсё адкладае з сьвіня на заўтра, а заўтра на пасьялаўтра. Нядаўна нам ужо ўзьвіена казалі, што грошы будучы выплачаны не пазьней 1-га мая. Але вось ужо другая палова мая, а мы ўсё чакаем. Калі-ж мы атрымаем тое, што нам належыць? Да якога часу нас адуць карміць абяцанкамі? **Цесляр.**

Нам неабходны гарнітуры

Цесляром пры пабудове дому на Ленінскай вул. № 25 неабходны гарнітуры і рукавіцы. Справа ў тым, што ішч прыходзіцца пераносіць на пляч дошкі з аднаго месца на другое, з двара ў памяшканьне і наадварот. Ясна, што пры такой рабоце рэцда вопратка—хвароткі—адзіна наша спэцвортка—яя толькі не дапамагаюць, але нават перашкаджаюць працы. Трэба Гандальстрою пакланіцца аб нашай спэцвортцы, або звольніць нас ад такой работы, як перавоска дошак. **Цесляр.**

У Савеце Народных Камісараў

Школьнае будаўніцтва ў 1926-27 г.

На пасяджэньні СНК ад 16 мая быў заслухан даклад НК Асьветы аб выніках школьнага будаўніцтва за 1926-27 год. За апошнія гады на школьнае будаўніцтва значна павялічыўся водрук сродкаў. Так, у 1925-26 годзе было адпущана 740 тыс. руб., у 1926-27 г.—886 тыс. руб., а на 1927-28 год вызначана 1.560 тыс. р. За два гады (1925-27) пабудавана плянавых двухкамплектных 120 школ, пачата пабудова 71 школы. Апрача плянавага будаўніцтва на дзяржаўныя сродкі значна разгарнулася і пазаплянавае будаўніцтва школ на сродкі насельніцтва. Така, у 1924-25 г. будавана 250. Разам з гэтым дасягненямі ў школьным будаўніцтве заўважаецца шэраг недахопаў: адставаньне ад будаўнічага пляну, скарыстоўваньне не па простым прызначэньні некаторымі акругамі сродкаў на школьнае будаўніцтва, невястарчальны тэхнічны нагляд і кантроль за правядзеньнем школьнага будаўніцтва, марудны тэмпы гэтага будаўніцтва і інш.

Дасьледчая праца ў БССР

СНК прыняў пастанову па дакладу Інбелкульту і ВСНГ аб выніках дасьледчай працы ў галіне дасьледваньня прыродных вытворчых сіл БССР. СНК прызнаў мэтазгодным, каб Геалёгічны Інстытут Інбелкульту ў сваім далейшым разьвіцці забясьпечваў распрацоўку матар'ялаў геалёгічных дасьледаў БССР і сваячасова абслугоўваў заяўкі гаспадарчых устаноў на геалёгічныя працы. Інбелкульту даручаецца арганізаваць працу па вывучэньні сельска-гаспадарчага раёнаваньня БССР, а Беларускаму Навукова-дасьледчому Інстытуту—арганізаваць працу па вывучэньні сельска-гаспадарчага раёнаваньня. Інбелкульту таксама даручаецца скончыць глебавыя здымкі па ўсіх акругах БССР з тым, каб вынікі іх маглі быць скарыстаны на 1-й усебеларускай выстаўцы сельска-гаспадарчай прамісловасьці. Прызнана мэтазгодным, каб ВСНГ БССР у бягучым годзе скончыў распачаць горна-дасьледчую працу па вывучэньні накладаў крэйды, фасфарыту, кварцавых пяскоў і іншых выкапняў у Парадзінскім раёне. Інбелкульту даручаецца распрацаваць пытаньне аб арганізацыі сэцыі прыкладной біялёгіі пры Геалёгічным Інстытуте Інбелкульту, а ВСНГ—распрацаваць пытаньне аб арганізацыі керамічнай і механічнай апрацоўкі карысных зямлёў.

АУ, ДЗЕ В Ы?

З усіх канцоў БССР да нашай рэдакцыі штодзень ідзе шмат карэспандэнтска-лістоў. Пішучы рабкоры, селькоры, ваенкоры і іншыя «скоры», пішучы звычайныя рабочыя, служачыя і сяляне. Няма ніводнай галіны работы і быту, які-б не адбіваўся ў гэтых лістох.

І нават перапіска па гэтай справе прапала і самая справа таксама кудысьці зьнікла.

Справа даволі цікавая. 24-га лістапада мы пераслалі гэты ліст бабруйскаму правурору для расьсьледваньня. 28 сьнежня 1927 г. акруговы пракурор нам паведаміў, што гэтая перапіска перадапа нарсьледчому 5-га вуч. для сьледзтва.

Многія з гэтых лістоў-карэспандэнтскіх перапрацоўваюцца, прыводзяцца рэдакцыяй ў газетны выгляд і друкуюцца.

І з таго часу пачалася новал гісторыя. Трэба ўжо пісаць не аб цяганіне ў нарсудзе, аб чым пісаў селянін, а аб цяганіне ў нарсьледчага. Да гэтага часу мы яшчэ ад органаў пракуратуры адказу па гэтай справе не атрымалі. Калі мы яго атрымаем—аднаму алаху відае. Чакае адказу рэдакцыя, чакана і селянін.

Ау, таварышы з ЦПСБ, мы на ведаем, каму з вас гэты ліст патрапіў. Адажаце, зрабеце ласку,—ці зрабілі вы што-небудзь па гэтай справе, ці наша адносіна знаходзіцца ў чыіхсьці моцных руках і на рукахца з месца.

Але ёсьць і такія, якія патрабуюць правэркі. Лісты апошняй катэгорыі пасылаюцца ў адпаведныя ўстановы для высвятленьня, для ўжыцьця мер і г. д. Такіх лістоў па адным толькі рабочым адзеле з жніўня 1927 году было паслана 4747. Але многія з паславных лістоў не атрымалі адпаведных адказаў. Рэдакцыя і рабкор ня былі паведадены, што адпаведнай арганізацыяй зроблена па давым пытаньні.

Ау, Бабруйская пракуратура, ці можа вы ў двухтыднёвіч друкі нам прышляць якую-небудзь вестку па гэтым пытаньні.

Мы 20 сьнежня 1927 г. паслалі ў аддзел працы асабіста т. Танкашкураву ліст аднаго рабочага, які піша, што на адным прадпрыемстве няма ніякай дысцыпліны працы.

Але ёсьць і такія прадпрыемствы і ў ўстановах, якія і на «ау» рэдакцыі і на ліцаць патрэбным адгукуцца і па многа месцаў занятыя і напамінаюцца застаюцца без адказу. На гэтым адзеле мы не атрымалі адказаў на 67 замотах.

Да гэтага часу адказу мы не атрымалі. Можа быць мы паслалі гэты ліст не па адрасе, дык тады не павінен быў-бы т. Танкашкураў ператварыцца ў тоўстаскурага, а адказаў-бы:

Вы прыцягваеце да адказнасьці шмат партыйцаў за цяганіну. Будзьце ласкавы, прыцягнеце сябе і дайце адказ як па сутнасьці, так і па цяганіне з адказам.

Вось, напрыклад, 6-га верасьня 1927 году ў Менскае кіраўніцтва праектэтываў рэдакцыяй была паслана записка т. Н., які адзначаючы вялікія страты і безгаспадарчасьць работы ларкоў Нола-Барысаўскага праектэтываў—даваў такіх-сякіх прапановы для зьнішчэньня недахопаў.

Не на многіх лепш абстаіць справа і па «Адзеле вёскі». За апошні год мы раслалі для расьсьледваньня і ўжыцьця мер 631 замотку. Да 1-га красавіка мы не атрымалі адказу на 238.

Мы лічым, што гэты процант вельмі высокі. Лістом рабселькоруаў трэба ўзяць больш увагі. Будзе грош дана ўсім размовам аб самакрытыцы, калі на врытку зьнізу, з глыбіні шырокіх рабочых і селянскіх мас, ня будзем атрымліваць ніякіх адказаў.

Менскае акруговае кіраўніцтва праектэтывамі не палічыла патрэбным адказаць на гэтую замотку. Было досыць часу, каб прадумаць прапановы тав. Н., адказалі-б хоць яны, што тав. Н. глупства пара і то мы-б здаволіліся.

А то — поўнае нежаданьне адказаць.

Мы лічым, што гэты процант вельмі высокі. Лістом рабселькоруаў трэба ўзяць больш увагі. Будзе грош дана ўсім размовам аб самакрытыцы, калі на врытку зьнізу, з глыбіні шырокіх рабочых і селянскіх мас, ня будзем атрымліваць ніякіх адказаў.

—Ці, вось, іншая справа. Атрымалі мы ліст пад загалоўкам «Усёка бывае гісторыя». Пісаў з г. Чэрэвіна селянін-чырвоармеец, пісаў аб тым, што ён ніяк ня можа атры-

маць адказаў.

Ау, таварышы, у каго маюцца нашы лісты, пакінуць без адказу, калі ласка, адажаце, калі не для нас, дык хоць з прычынам двухтыднёвіча друкі.

Каб ня было супны

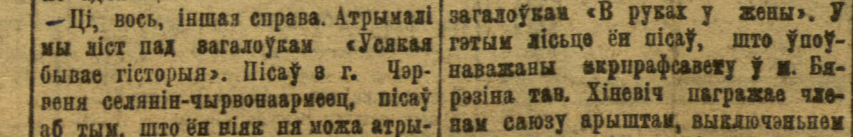
Хоць я ў лягэр, як 1905 году на радзіну, іду ўпаршыню, мне ўсё таі здаецца неабходным зазначыць на адну акалічнасьць. Многія хлопцы, якія ня ведаюць яшчэ лягэрных умоў, узіраюцца на лягэры крозь пальцы і зусім да іх не падрыхтоўваюцца.

раць яны. А памойму, падрыхтоўвацца трэба сваячасова, каб да моманту выхаду ў лягэр усё было ў парадку. Я асабіста ўжо амаль усё падрыхтаваў, ня глядзячы на тое, што яшчэ каля месяца засталася да выхаду.

Выйшлі у лягэры

Першыя часткі менскага гарнізону, у складзе Беларускай вайскавой школы, выехалі 16 мая ў лягэр.

Затое ніякіх перашкод потым ня будзе.

Ад уласнай маскоўскага карэспандэнта

Беларуская культура на тэрыторыі РСФСР

ПАТРЭБНЫ НАСТАЎНІКІ-БЕЛАРУСЫ

Сетка школ на беларускай мове ў радзе раёнаў РСФСР непарыўна пашыраецца. Да наступачага навучальнага году ў Сібіры пераводзіцца на беларускую мову яшчэ каля 50 школ першай ступені. Права навучання на роднай мове праводзіцца шырока ў жыццё; адзіная пераходная—гэта вельмі невыстарчальны лік настаўнікаў-беларусаў. Іх не хапае нават для існуючай сеткі, а далейшыя пашырэнне сеткі стварае крызіс настаўніцкага складу.

У Барабінскую акругу Сібіры трэба да восені 27 беларускіх настаўнікаў, патрабаваны на апошніх маіацка таксама ў Томскай, Ачынскай, Тулунскай і інш. акругах. У РСФСР кандыдатаў для выкладання ў беларускіх школах амаль што няма; застаецца адно: разлічваць на дапамогу БССР.

Увосень бягучага году ў Томскім педагагічным тэхнікуме адкрываецца беларускае аддзяленне, якое разлічваецца на 20-30 чалавек. Самыя мастойна падрыхтоўка беларускіх настаўнікаў у Сібіры дасць вынікі толькі праз некалькі год, між тым настаўнікі зараз патрэбны, да пачатку новага навучальнага году.

ЗЬВЯЗДЫ І ПЕРАПАДРЭХ-ТОЎКА АСЬВЕТНІКАЎ

Наўнасць шырокай сеткі беларускіх навучальных устаноў у РСФСР—ад аддзяленняў ВНУ да школ першай ступені—выклікае неабходнасць у правядзенні зьездаў асьветнікаў і курсаў па перападрах-тоўцы іх. У маі ў Маскве склікаецца ўсерасійск. беларуск. мэтад. канфэрэнцыя. Яе задача падвесці вынікі практыцы, якая накіравана ў беларускіх школах РСФСР, і намяціць шляхі далейшай працы. У парадку канфэрэнцыі—даклад тав. Карляды аб прынцыпах і мэтадах пераводу школ на беларускую мову; потым даклад аб працы па дэкалізацыі праграм ГУСу тав. Банцюк-Скага; даклад аб мэтодцы роднае мовы тав. Градзіцкага і г. д. Увосень бягучага году склікаецца больш шырокі зьезд беларускіх асьветнікаў, прысьвечаны практычным праблемам у галіне асьветы беларусаў РСФСР.

Побач з канфэрэнцыяй і зьездам, зараз ідзе праца па арганізацыі курсаў перападрахтоўкі. Цэнтральныя курсы перападрахтоўкі беларускіх настаўнікаў РСФСР адкрываюцца ў чэрвені ў Менску. Настаўнікі камандуюцца з розных раёнаў РСФСР з тым, каб пасля праходжэння курсу вярнуцца да сваёй працы. Курсы разлічаны на паўтарамесечны тэрмін. Адначасова ў Смаленску і Стара-Лука адкрываюцца аналігічныя мясцовыя курсы, з месечным тэрмінам, для перападрахтоўкі настаўнікаў сваіх раёнаў. Гэтыя мясцовыя курсы адчуваюць патрэбу ў дапамове Масквы; тут прыдзецца накіраваць мэтадыстаў для заняткаў з настаўнікамі. Што датычыць цэнтральных курсаў у Менску, дык Маскве ня прыходзіцца, зразумела, клапаціцца аб забеспячэнні іх настаўніцкім складам. Гэта поўнасьцю ўзяў на сябе Наркамасветы БССР.

АРГАНІЗАЦЫЯ КАТЭДРЫ БЕЛАРУСАЗНАЎСТВА Ў СМАЛЕНСКУ

Пытаньне аб стварэнні беларускіх катэдраў у Смаленскім Дзяржаўным Унівэрсытэце мае ўжо сваю гісторыю. Зараз яно падыходзіць да спрыячага вырашэння. Савет нацыянальных меншасцяў канкрэтна высунуў прапанову аб стварэнні катэдры беларусазнаўства ў Смаленскім Унівэрсытэце; пытаньне ў бліжэйшы час будзе разглядацца ў СНК РСФСР. Гэта катэдра будзе мець больш значэння для ўзмацнення культурнага беларускага вогнішча ў заходнім раёне.

КУЛЬТУРНЫЯ ЗАПЫТАНЬ-НІ БЕЛАРУСАЎ РСФСР

Беларускае насельніцтва РСФСР карыстаецца літаратурай, якая выдаецца ў БССР. Адсюль ідзе паток мастацкай і навучальнай літаратуры. Побач з гэтым, Савет Нацыянальных Меншасцяў выдае самастойна частку навучальных падручнікаў. Да пачатку наступачага навучальнага году будзе выдана праз «Центронздат» пры ЦВК СССР некалькі навучальнікаў і мэтадычных кніг. Адзін беларускі падручнік і педагагічны зборнік знаходзяцца ўжо ў друку. Іншая патрэбная для беларускіх школ РСФСР літаратура закупаецца ў Бэлдзяржвыдавецтве.

Дрэнна абстаіць з пытаньнем аб вывучэнні асіміляваны беларусаў у Сібіры, захаванне ўстойлівасці беларускае мовы, вывучэнне эканомікі і быту беларускай сібірскай вёскі. Адарвання ад сваіх культурных цэнтраў беларусы Сібіры растураюцца ў акружаючым насельніцтве. Навуковае даследаванне гэтага пытання павінна было б увайсці ў праграму работ Інстытуту Беларускае Культуры і Цэнтральнага Бюро Краязнаўства БССР. У заходніх раёнах РСФСР—Смаленскай і Бранскай губернях, Вяліка-Луцкай акрузе і г. д.—беларускае насельніцтва прад'яўляе павышаныя культурныя запатрабы. Маленькая, але тым ня менш важная дэталі: гэтыя раёны зусім амаль не знаёмы з беларускім тэатрам, бо беларуская тэатральная культура дасягнула высокае мастацкасці. У гэтыя раёны належала б накіраваць з БССР вандруючую трупы.

Мы спашлемся на прыклад Татарскай Рэспублікі. Непарыўна больш бедная тэатральнымі сіламі, яна ўсё-ж паслала ў мінулым годзе свой нацыянальны тэатр па радзе раёнаў, якія ляжалі за яе межамі, пры чым трупы заяжджала ў далёкія куткі, аж да Сібіры і Уралу. Добры прыклад, варты пераймання, тым больш, што магчымасцяў у БССР значна больш.

С. Шумскі.

104 МЕСЦЫ Ў ВНУ РСФСР ДЛЯ БССР

МАСКВА, 17 мая. (Па тэлеграфу).

Галоўпрафасветы РСФСР зацьвардзіў расклад прыёму студэнтаў у ВНУ РСФСР у 1928 г. Наркамасвет БССР прадастаўлена 104 месцы ў тым ліку: 51 месца ў тэхнічных ВНУ, 3 — мэдыцынскіх, 13 — сельска-гаспадарчых, 20 — эканамічных, 8 — педагагічных і 9 — у мастацкіх.

Пабудова новых заводаў экспертнага значэння

Наркамгандаль паставіў у гэтым годзе пабудаваць рад заводаў па апрацоўцы другарадных відаў эксперту.

Тав. у Менску і Бабруйску будзе пабудаваны кішчаныя заводы коштам да 50.000 руб. Абрама таго, Наркамгандаль паставіў пачаць пабудову раду дробных кішчавых заводаў у мястэчках і буйных сельскіх пунктах. Пабудова кожнага дробнага заводу павінна каштаваць 1.000—2.000 руб. Наркамгандлем ухвалены праекты пабудовы двух шлігінарна-ачышчальных заводаў у Мазырскай і Полацкай акругах. Гэтыя заводы павінны ў першы-ж год даць прыбытак у 56.000 руб. Паставіў тав. таксама пабудаваць вопытны завод па вырабе мажжавельнага масла коштам у 10.000 руб. Завод у працягу першага-ж году можа даць 8.000 руб. прыбытку. Бэлдзяргандлю запрапанавана знайсці месца для пабудовы заводу, улічваючы налічча сырцу. Для забеспячэння заводу сырцом прапанавана Бэлдзяргандлю наладзіць збор мажжавельных ягад, прыцягнуўшы да загатоўкі гэтых ягад Бэлмедгандль і кааперацыю Абрама гэтага Наркамгандаль прапанавана Дзяргандлю ў двохтыднёвы тэрмін прадставіць праект пабудовы грыбное базы, якую мяркуюцца пабудаваць у гэтым годзе.

Усе гэтыя заводы павінны быць пабудаваны ў бягучым годзе і Наркамгандаль прапанавана Бэлдзяргандлю безадкладна прыступіць да загатоўкі матар'ялаў і пабудавання заводаў.

СУД

Студэнтка—зладзейка

Студэнтка Кузьнечык атрымала паяку у студэнткім інтэрнаце. Выходзячы з пакою, яна пакідала ўсе свае рэчы незамкнёнымі і не задумвалася над тым, што яе могуць абкарасці. Пасля некаторага часу да яе ў пакой усялілі студэнтку Махначову. Кузьнечык, як і раней, трымала свае рэчы не на замку, лічачы, што ёй няма чаго баяцца свайго таварыша. 14-га лютага ў Кузьнечык прапалі з кошыку 32 р. Ніхто, акрамя Махначовай, ня ведаў аб тым, што ў яе ёсць грошы, і Кузьнечык заявіла, што грошы ўкрада Махначова.

Пры вобыску рэчаму Махначовай, які праведзен студэнткім інтэрнатам, 25 руб. былі знойдзены. Да вобыску Махначова заяўляла, што ў яе зусім няма грошай.

М Е Н С К

230 СЕМ'ЯЎ ЖЫВУЦЬ У ВАГОНАХ

НЯШЧАСНЫЯ ВЫПАДКІ НА ЧЫГУНАЧНЫХ ПРАДПРЫ-ЕМСТВАХ

Беларускае бюро чыгуначнікаў, пазваіміўшыся з паставіўкаю работы па ахове працы на чыгуначных прадпрыемствах Беларусі, выявіла, што па БССР штомесячна ў сярэднім бывае ад 120 да 160 няшчасных выпадкаў, галоўным чынам, па службах цягі, пуці і эксплаатацыі.

На МББ чыг. у гэтым годзе было на 25 проц. больш няшчасных выпадкаў, чым у мінулым годзе, а на Заходняй чыг., наадварот, на 25 проц. менш.

Прычыны няшчасных выпадкаў па службе цягі—невывучальнасць абсталявання на прадпрыемствах, спрацаванасць прывадоў і варштаў, няправільная арганізацыя работ, незацікаўленасць адміністрацыі ў выкарыстанні спецыяльных акулераў, што выклікае шмат выпадкаў парушэння вачэй. Дарэчы, трэба адзначыць, што ў большасці гэтыя акулеры не адпавядаюць свайму прызначэнню.

Па службе эксплаатацыі няшчасныя выпадкі здараюцца з прычыны стомленасці некаторых служачых, якія працуюць па 12-14 гадзін без перапынку, неаьсвятлення паркаў, невывучальнага абсталявання пакгаўзаў і пляцформ.

Шмат канфіктаў бывае з-з таго, што адміністрацыя ня выконвае дагавору аб часе адпачынку для брыгад.

Часта рабочыя атрымліваюць надобрыяасную спецапракту. Ёсць шмат выпадкаў парушэнняў правіл па ахове працы жанчын і падрастаю.

Дрэнна стаіць пытаньне з квартэрным будаўніцтвам. Зараз у вагонах па БССР жывуць каля 230 сем'яў чыгуначнікаў.

У мінулым годзе прыкамары разгледзелі 2.500 канфіктаў. Інспэцыя працы прад'явіла адміністрацыі 3.200 запатрабаванняў, з якіх выканана да 70 проц.

Беларускія перасяленцы ў Біра-Біджана

— Камзет атрымаў ад тав. Мярэжына з Біра-Біджана тэлеграму аб тым, што ў Біра-Біджана патрэбны смалакурцы, якія могуць добра ўсталявацца.

ПРАКУРАТУРА ЗЬВЯРНУЛА ЎВАГУ

ВІНАВАТЫЯ Ў БУДАЎНІЧЫХ ПЕРАПРАДКАХ ПРЫЦЯГВАЮЦА ДА СУДУ

У апошніх нумарох «Зьвязды» зьмешчаны быў шэраг матар'ялаў аб буйных і недапушчальных непарадках на будаўнічых работах у Менску.

Учора памочнік пракурора па Менскай акрузе тав. Гард паведаміла нашаму супрацоўніку, што пракуратура звярнула ўвагу на прыведзеныя «Зьвяздой» факты. Справа даручана следчаму, які абавязан у тэрміновым парадку расьсьледаваць азначаныя ў «Зьвяздзе» факты і прыцягнуць вінаватых у непарадках на будаўніцтве да судовай адказнасці.

НЯДОБРАЯКАСНЫ ХЛЕБ

Капі-ж папешыцца якасьць?

Учора рэдакцыя атрымала шэраг скаргаў ад рабочых на дрэнную якасьць чорнага хлеба, які прадаецца ў магазынах МПРК.

Асабліва скардзіліся жыгара раёнаў Пярэсцы і Кама-роўкі. У гэтых мясцох чорны хлеб з магазынай МПРК прадаваўся ўчора і пазаўчора настолькі чорствым, што для яды быў амаль няпрыгодны. Да яго чорствасці трэба яшчэ дадаць вялікую кіслотнасць і іншыя недахопы, якія робяць хлеб зусім надобрыякасным.

Неабходна ўжыць належныя меры, каб ЦРК урэшце ўпарадкаваў сваё хлебнае гаспадарства. Чакаем ад МПРК адказу, што ім канкрэтна будзе зроблена для зніжэння азначаных вышэй недахопаў.

Пабудова новага будынку для Інбелкульту

СНК прызнаў патрэбным пабудаваць новы будынак для Інбелкульту. Апошняму запрапанавана падрыхтаваць матар'ялы і праекты і падаць у СНК канкрэтны даклад па гэтым пытанні.

Пэрсональная пэнсія

Новы праект квартэрнае платы ІЛЬГОТА МАСТАКОМ І ЛІТАРАТАРАМ

Іспэцыяля камунікацыйнага гаспадаркі пры НКУС распрацавала праект новых ставак квартэрнае платы ў Беларусі.

Згодна праекту, плата павялічылася павлічаваннем для рабочых і служачых (з заробкам да 100 руб.), якія не атрымліваюць сабекошту ўтрымання квартэрнае плошчы. Раней мінімум стаўкі быў 7 кап., а згодна новага праекту ён павялічыцца да 9 кап. Так, раней рабочы і служачы, які атрымліваў пэнсію да 90 руб., плаціў 28 кап. за кв. мэтр, а згодна новага праекту—павінны будучы плаціць 29,5 кап. за кв. мэтр.

Вызначэнне скадка за карыстанне квартэрнае вымаг і налічэнне за квартэры з выгодамі.

Мастакі і літаратурныя працаўнікі, з заробкам на вышэй 400 руб. у месяц, будучы параўнаны ў адносінах квартэрнае платы да рабочых і служачых.

Асобы каманднага складу, над час знаходжанья ў лягерах і выяздзе ў доўгітэрміновыя камандыроўкі (калі яны на новым месцы не атрымліваюць дармовай квартэры), за квартэру займаюць на сталым месцы, плаціць толькі 50 проц. сабеі квартэрнай стаўкі.

Сем'я асоб, якія займаюць земляробчай працай і жывуць у гарадох, прыраўноўваюцца да рабочых і служачых.

Новы закон будзе распрацаваны на тэрыторыі гарадох, але і на мястэчках.

Праект раслапаны па адпаведным вадомствам і арганізацыям і не пазней 20 мая будзе перададзены ў вышэйшы ўрадавы ўстаноў.

Аб доме пісьменьнікаў

СНК утварыў камісію ў складзе т. т. Сташэўскага, Баліцкага і Якевіча, якой даручана ў месечны тэрмін падаць у СНК канкрэтныя прапановы аб памяшканні пад дом пісьменьнікаў.

Новы дом для рабочых

Белхарчтрэст прадставіў у кіраўніцтва рэспубліканскага інжынера праект пабудовы на рагу Нова-Маскоўскай і Рэспубліканскай вул. 3-наварховага імянавага дому на 20 квартэр, які будзе асвоен рабочымі харчовых прадпрыемстваў. Пабудова дому будзе каштаваць 110.000 руб.

За дзень

— ЗАКЛАДКА КЛЮБУ ХАРЧА-ВІКОЎ. 20-га мая а 3 гадзіне для адбудовы ўрачыстай закладкі новага клубу саюзу харчавікоў па рагу Камсамольскай і Інтэрнацыянальнай вуліц.

БЕЛАРУСКІ КАНІФОЛЬ

Мала хто ведае аб вялікім значэнні каніфольна-шлігінарнай вытворчасці. А між тым каніфоль ужываецца ў шматлікіх галінах нашай прамысловасці: папярвай, мылаваранай, запалкавай і г. д. У сучасны момант мы прымушаны ўвозіць каніфоль з-за граніца і затрачваць на гэта валюту.

Між тым, ёсць поўная магчымасць значна пашырыць здабыванне гэтага карыснага прадукту ў нас у БССР. Да гэтага часу пра-

буецца да 3 тыс. чал. сезонных рабочых. Пры наўнасці значнага лішку рабочай сілы ў БССР, бяскоўна, гэта зьявіцца вельмі карысным фактарам. Паколькі работа гэта зьяўляецца сезоннай, можна яе аб'яднаць з іншай работай па лясніцтве, як, напрыклад, лесазагатаўкамі, даглядам за дрэвастанамі і, такім чынам, усе гэтыя 3 тыс. рабочых могуць стаць сталымі рабочымі ў лясніцтвах БССР.

Здабыванне жывіцы ёсць са-

К І Н О

— КІНО-ПЕРАСОЎКА — ЧАМ-ДАН. Гэтымі днямі Бэлдзяргкіно атрымлівае з Францыі адну з найбольш удаканаленых кін-перасовак фірмы «Добры», адзіную ў СССР. Кін-перасоўка эканструявана ў выглядзе чамадана і шмат палічы працу.

— БЕЛАРУСКІЯ КІНО-ФІЛЬМЫ Ў ГРУЗІІ. У Менск прысаў ужо наважаны Дзяргкіно Грузіі, з якім Бэлдзяргкіно заключыла генеральны дагавор на ўзаемную рэалізацыю сваёй прадукцыі. Згодна дагавору, Дзяргкіно Грузіі павінна даць для Беларускага экрану да 15 карцін, якія будуць вышучаны да 1-га кастрычніка г. г. Ся-

на самых аспарожных і мінімаль-
ных паціках, выходзячы з плошчы
хвасных лясцоў у БССР, штогод
можна здабываць да 3 тыс. тон
жывіцы для пераапрацоўкі ў капі-
фоль. Апроч таго, што такім чынам
разаўсца важная галіна прамыс-
лавасці і мы пазбавімся ад за-
лежнасці ад замежнага рынку, зда-
быванне жыўцы ў лясцох БССР
можа даць павялічаны ляснога
прыбытку на 90 тыс. руб.
Але гэта яшчэ ня ўсё. На вяд-
зельне працы па падсечцы хвоі
пры ўмове здабывання 3 тыс. тон
жывіцы, што зусім магчыма, патра-

рабочую сілу. Напрыклад, у
цы, у дэпартаманце (акрузе) шы-
ронды Ляндэх здабыванне жыўцы
робіць сплячэства.
Такім чынам, і тут будзе ска-
рыстана лішняя рабочая сіла на
вёсцы.
Пры значным здабыванні па-
трабунца пабудова заводу на вы-
рабе капіфолі. Гэта ў сваю чаргу
даць работу свабоднай рабочай
сіле ў БССР і павялічыць выаб
нашай прамысловасці.
Пытанне гэта ў хуткім часе
будзе разглядацца ў Эканамічнай
Парадзе.

сваёй сілы Беларускай Спі-
рацыі ў сакавіку месца Спі-
глядзлася ў нарсудзе 1-га вучастку
і суд Махначову апраўдаў.
Кузьнечык падала ў акурсуд на-
сацыю аб пераглядзе справы, па-
казваючы, што суд на прыняў пад
увагу, што грошы, якія знайшлі ў
Махначовай, адпавядалі адзнакам,
якія яна ўказвала да вобыску.
Пры паўторным разглядзе спра-
вы, нарсуд 1-га вучастку прыгаво-
рыў Махначову да 1-га месяца зня-
волення, але прымаючы пад ува-
гу яе нясудзімасць, пастанавіў
прыгавар лічыць умоўным на пра-
цягу 3-х год.

**Нацпраца саюзу працаў-
нікоў мастацтваў**
Цэнтральнае праўленне саюзу пра-
цаўнікоў мастацтваў Беларусі пастава-
віла перавесці на беларускую мову
ўсю пераліску з акруговымі адзелама і
мясцкамамі. Прапанавана мясцкамам
БДТ і 2, вандрунаму театру і муз-
тахікуму перайсці выключна на бе-
ларускую мову. Мясцкаму лярэйскага
театру прапанавана перайсці на лярэй-
скую мову і ўсе свае пасяджэнні і да-
глядны вёсцы на роднай мове. Для вы-
вучэння беларускай мовы саюзам арга-
нізуецца рад гурткоў.

Суд над бібліятэкай
У вядзелю, 20-га мая, а 8-й гадзіне
ўвечары, у памяшканні клубу „КІМ“
адбудзецца грамадскі суд над бібліятэ-
кай клубу „КІМ“, які наладжвае ра-
дацкія газеты „Чырвоная Зьмена“.
У пятніцу, 18-га мая, а 7-й гадзіне
ўвечары, у памяшканні рэдакцыі
„Чырвоная Зьмена“ адбудзецца нарада
ўсіх удзельнікаў гэтага суду.
Білеты на суд можна атрымаць у
райкомах камсамоу і рэдакцыі „Чыр-
воная Зьмена“.

**НОВАЯ СТРУКТУРА НАВУКО-
ВА-МЭТАДАЛЭГІЧНАГА КАМІТЭ-
ТУ.** Пры разглядзе новага пала-
жоння аб навукова-метадалегіч-
ным камітэце Народны Камісарыят
Асветы пастанавіў увесці ў яго
штат яшчэ трох новых спецыяліст-
таў, якім будзе даручана кіраўніч-
тва па пасобных галінах метадыч-
най працы.
— БДУ НА ўСЕСАЮЗНЫМ АКУ-
ШЭРСКА-ГІНЭКАЛЭГІЧНЫМ ЗЬЕ-
ЗЬДЗЕ У КІЕВЕ. Беларускі Дзяр-
жаўны Універсітэт атрымаў запра-
шаньне высласць сваіх прадстаўні-
коў на ўсесаюзны зьезд акушэраў-
гінэкалёгаў, які адбудзецца ў ся-
рэдзіне мая ў Кіеве. На зьезд вы-
яжджае прафэсар Выдрын і асы-
стэнт Легенчанка.

Пом. ЦИРК **ОТКРЫТА**
Сегодня в ежедневно с 10 час. утра до 11 ч. веч.
передвижная научно-показательная **ЗООВЫСТАВКА**
ЖИВЫХ ЗВЕРЕЙ
Гамбургского зоологического сада.
МАССА ЗВЕРЕЙ И ПТИЦ
Экспозиция дополняется со скандинавского по отношению энкуробюро.
Кормление зверей — в 8 час. вечера

ТОЛЬКІ 3 дні! **Кіно „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“** ТОЛЬКІ 3 дні!
18, 19, 20 мая
СУСЬВЕТНЫ БАЯВІК
Найлепшая камедыя з удзелам спавутай кіно-артысткі
Осі Осьвальд
„ЯЕ КАПРЫЗ“
у 8 часьдзях

Тэатр і кіно
Мингос-театр **МОСКОВСКИЙ ТЕАТР САТИРЫ**
18 мая **„А НЕ ХУЛИГАН ЛИ ВЫ, ГРАЖДДАНИИ?“**
А. А. АЛЕНСЕЕВ **„Д НЕ ХУЛИГАН ЛИ ВЫ, ГРАЖДДАНИИ?“**
Начало ровно в 9 час. веч. Бил. продаются в кассе театра

Кіно-тэатр „Культура“ **Белогорскай**
На сцене мастацкі фільм **„Трывога“**
Пачатак 1 сьезсу а 7 гадз. 30 м.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ **Наша госьцэпрыёмства**
Бастэр Кайтон у фільме „Панулярны конік“
Бон-Пуріан у фільме „Каліф на гадзіну“
Пачатак сьезсу ў роўна а 7 гадз.

КІНО „Інтэрнацыянал“ **„Пляма злачынства“**
Новы трук-прыключэцкі кіна-раман
Пачатак 1 сьезсу роўна а 7 гадз. Каса ад 5 гадз.

НА ЧЭРВЕЊ да канца году **АДКРЫТ ПРЫЁМ ПАДПІСКІ НА ГАЗЭТУ** НА ЧЭРВЕЊ да канца году

ЗВЯЗДА
(орган ЦК КП(б)Б)

УМОВЫ ПАДПІСКІ
на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў — 5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год . . — 9 „ 75 к.

Газета „Звезда“ дае сваім падпісчыкам дадаткам **часопісь „БЕЛАРУСІ“**
за 15 к. на мес. (замест 25 к.)

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА:
У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „ЗВЯЗДА“ Савецкая, № 63, 3-лі пверх, тел. 7-81, штодзённа ад 9-3 гадз., упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі кантарамі.
У ПРАВІНЦЫ: аддзяленьнямі выдавецтва, упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі кантарамі.

ЦП саюзу сельгаслесрабочых
у вёск 1928 году ў сувязі з пашырэннем свайго дому адпачынку „ВОЎЧКАВІ ЧЫ“ (12 вёрст ад Менску поездам) можа прадаставіць арганізацыям **МЕСЦЫ ДЛЯ АДПАЧЫНКУ.**
Членам саюзу сельгаслесрабочых месцы могуць аддавацца ў індывідуальным парадку. За ўсімі спраўнамі звярочацца ў ЦП саюзу сельгаслесрабочых. Дом працы, 2-гі паверх.

НОЖНЫ АДПУСКНІК
можа атрымаваць газету **„ЗВЯЗДА“**
па месцы свайго адпачынку
Паведамце ў адзед падпіскі газеты „Звезда“ ВАШ НОВЫ АДРАС, і Вам будзе выслана газета па месцы знаходжаньня ў вопуску **БЕЗ АСОБАЙ ДАПЛАТЫ.**

Менская акруговая страхавая канфэрэнцыя адчыняецца 19-га мая
а 7 гадз. увеч. у памяшканні клубу друкароў, (Лейпск. 13)
Пасяджэнне францыі а 5 з палов. гадз. увечары.
Мандаты можна атрымаць у памяшканні страхкасмы ў сакрата-ра ітгодня ад 10 г. раніцы да 4 з пал. г. дня і ад 6—7 г. увеч.
МЕНАКРСТРАХКАСА.

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ **БУХГАЛТЕРИИ, КАЛЬКУЛЯЦИИ И СТАТИСТИКИ**
ПРИ Ц К С Б
Продолжительность курса — 3 МЕСЯЦЕВ.
Поступать на курсы можно в любой месяц года.
Принимаются лица с образованием не ниже 4 гр. семилетки.
ОКОНЧИВШИМ КУРСЫ ВЫДАЮТСЯ СВИДЕТЕЛЬСТВА.
Плата за первый месяц 5 руб., а за остальные по 4 руб., в месяц **ВНОСИТСЯ В НАЧАЛЕ КАЖДОГО МЕСЯЦА ВПЕРЕД** по адресу: Шпик, Всекобанк, тек. счет № 682.
Подробн. условия высылаются за 2 восьмикопеечные марш. С завро-самі абраццацца: Мінск, Всекобанк, заочным курсам.

На 27 мая г.г. у 12 гадз. дня
ПРЫЗНАЧАЮЦА ТАРГІ
НА ЗДАЧУ САДУ, ЯКІ ЗАЙМАЕ 28 ДЗЕСЯЦІН У АРЭНДУ І НАЛІЧВАЕ 3105 ДРЭЎ,
Сьвятанонага Садова-Агароднага Т-ва, Аршанскай акругі. Кольсанага рабну, Зубаўскага сельсавету. АЦЭННА — 3000 РУБ. АРЭНДЫ
Меданочны прыняць удзел у таргох уносыць да пачату таргоў задатак у 300 руб.
Праўленне Сьвятанонага Садова-Агароднага Т-ва

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць неспраўднымі:

А сабовае пасведчаньне Вішнёўскай Я. А., выд. Менскім ЗАГС'ам.	2119	Кніжка касы ўласнамамогі Одынеца К. П.	2127
Членскі білет Аўдзеевай А. С., выд. саюзам Рабвемлес	2120	Членская кніжка № 281953 Усьціновіча Б. В., выд. саюзам хемікаў	2128
Лёкавая кніжка Аўдзеевай А. С., выд. Менастрахасвай	2121	Разліковы квіток № 19298 Сумна П. М., выд. Мельніскай к-рай Лебелу на суму 10 руб.	2129
Правітэльны білет № 0223700 Савотчык Е. К., выд. Аб'ядн. К-рай ст. Менск, Зах. чыг.	2122	Кошт публікацыі аб агубэ аднаго дакуманту	50 кап.
Членскі білет № 2106 Барыца Г. І., выд. саюзам харчавікоў	2123	Кошт публікацыі аб аснаванні шлюбу	3 руб.
Каапрац. кніжка № 8620 Андрэюскай А. А., выд. МДРК.	2124		
Партбілет № 0817065 Одынеца В. П., выд. Менскім акругномам БЭ(б)Б.	2125		
Членская кніжка № 47234 Одынеца В. П., выд. саюзам чыгуначнікаў.	2126		

Радые-перадача
Субота, 19 мая.
6-00—6-30. — Літаратурная газета.
6-30—7-10. — Беларуская радыёгазета.
7-10—7-40. — Гузарка „Мерапрыем-ствам сав. улады на перасяленні пра-цоўных лярэаў“.
7-40—8-10. — Вынікі сьесі ЦВБ СССР
8-10—10-00. — Канцэрт.
Попыт на працу
Сёньня па ськівы будаўнікоў для пасылкі на работу патрэбны: 2 на-менацёсы і 3 маляры.

Паведамленьні
Ляхеўскі райком ЛКСМБ паведамляе, што ў пятніцу, 18-га мая г. г., а 7-й гадзіне ўвечары, у памяшканні райко-му КП(б)Б, адбудзецца нарада аоргаў ячэек, арганізатараў палітвучобы і кан-сультантаў, па пытанні арганізацыі летняй палітвучобы.
— У вядзелю, 20-га мая, а 11-й гадз. раніцы ў памяшканні малой залі клубу К. Маркса адбудзецца канфэрэнцыя студэнтаў надзельнага камвузу.
Парадак дня: вынікі і перспектывы работы надзельнага камвузу.
Студэнты павінны прадставіць адказы на праграма-метадычныя пытаньні, залікавыя работы студэнтаў павінны быць прадстаўлены не пазьней 1-га верасня г. г.
АПА Менаіага акругному КП(б)Б.
Праўленне вячэрняга Камвузу.
— Клуб імя К. Маркса. Сёньня а 8 гадз. ўвечары выклікаецца 2-я група дружны парадку.
Прадгавецца запіс у спартыўна і пайсковы гурткі і на сезонныя білеты ў сад „Прафігорт“.
У суботу, 19 мая, а 9 гадз. увеч. рэ-петыцыя „... жона т. Чуліна“.
Дарагоны сельсавет, Слупскага рабну, выклікае на 1 чэрвеня 1928 г. а 10 гадз. раніцы гр-на Плюта Рыгора Мікалаева па справе аб окасаньні шлюбу з гр-кай **Плюта Зосія Міхайлавай.**
Папраўка
У № 112 „Звезды“ ў адзеле „У краёх капіталу“ ў загаловак да першай зметкі трапіла памылка. Надрукаванна: „Не дапусьцім да аба-роны падсудных“, а павінна быць „Не дапусьцілі“ і г. д.
Адкасны рэдактар Яв. АСЬМОЎ